

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAKRASTIS

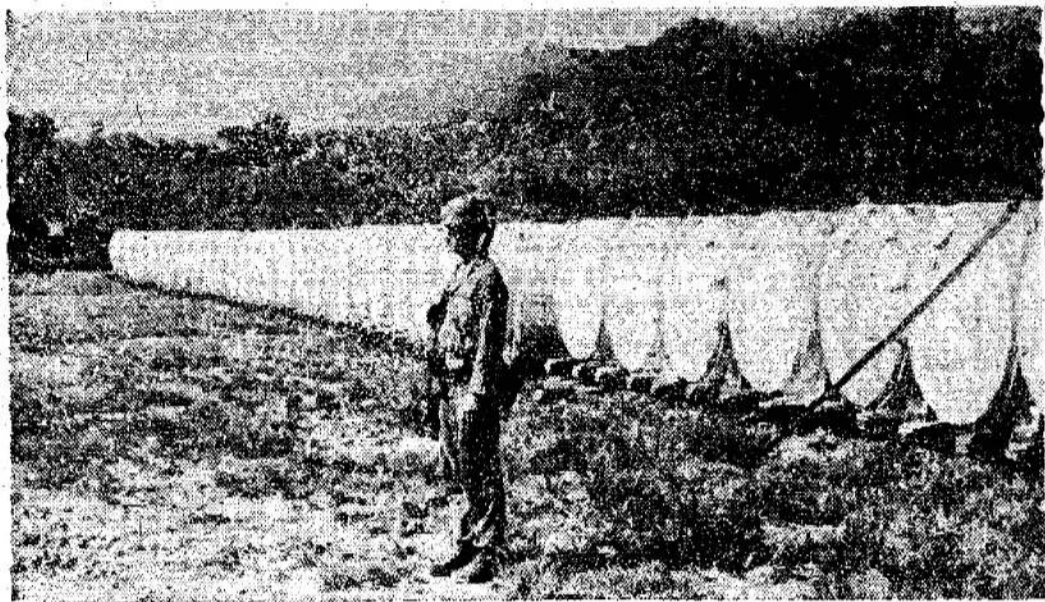
The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 166 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 42

PENKTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 31, 1958, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXVII

Amerikietis karys stovi sargyboje Formosoje prie Nike Hercules sviedinių, kuriuos

amerikiečiai atsiuntė čiangkaiekininkam. Pastarieji bus išmokinti naudoti šiuos svie-

dinius prieš kiniečių orlaivius. Amerika jiems padeda ginklais, patarimais.

Nebėra Vilties Išgelbėti Užgriūtus Angliakasių Kasykloje Novaškotijoje

SPRINGHILL, N. S. — Čia reiškiamą mintis, kad nebebus galima išgelbėti gyvus 77 angliakasių, kurie randaši užgriūti kasykloje Nr. 2, virš 13,000 pėdų gylio. Tokiu būdu, žuvusių angliakasių skaičius pasieks 93.

Šios kasyklos pergyveno baisią katastrofą pora metų atgal, kai žuvo 39 angliakasiai. 1891 metais šiose ka-

sasyklose žuvo 125 angliakasiai.

Lapkričio 1 d. turėjo būti atidengtas paminklas 39 angliakasiams, kurie žuvo 1956 metais. Tą dieną sukaks 2 metai. Ir štai, nauja nelaimė.

Šis angliakasių miestelis iš 7,000 gyventojų pergyveno baisų gaisrą praėjusią vasarą.

Per praėjusius du pasaulinius karus neteko užmuštais 137 jaunų vyrų.

Tur būt ne vienas iš šio miestelio gyventojų, kurie dar tiki, pagalvojo, kad jų dievas yra labai neteisingas. Angliakasių gyvenimas yra nuolatinė kančia. Baimę kenčia ne tik tie, kurie eina į kasyklas ir leidžiasi į 13,000 pėdų gylį, bet ir tie, kurie palieka namie. Moterys ir vaikai, išleisdami vyrus ir tėvus, visada atsisveikina širdyje. O kas gali žinoti, gal ir nebegrįs. Ir štai viena nelaimė po kitos. Trys didžiausios nelaimės bėgyje dviejų metų.

Ne vienas kelia mintį, kad ši katastrofa gali reikšti miestelio galą. Abejojama, kad bus galima atidaryti kasyklas. Ne vienas ir iš mainierių pagalvos, kad jau užteko kartybių, nors ir nėra kur eiti. Angliakasiai neturi didelio pasirinkimo.

Kanada turtinga šalis. Geri žmonės padės materialiai visiems nukentėjusiems ang-

liakasių artimiesiems. Bet niekas negalės sugrąžinti tų, kurie žuvo. Be tėvų likusios šeimos negalės pašalinti širdgėlos per ilgus metus. Jokia simpatija, jokia parama negalės pakeisti tėvų.

Baisi Eksplozija Ottawos Mieste

OTTAWA. — Čia viduryje miesto įvyko baisi eksplozija, apgriovusi keturius biznio kvartalus. Nuostoliai sieksią \$5,000,000. Eksplozijos priežastis dar neišaiškinta.

Eksplozijos metu buvo sužeista 32 asmenys. Užmuštų nėra.

Laimė, kad eksplozija įvyko nedarbo metu. Federacijoje pastate normaliu darbu metu dirba 2,000 asmenų. Pastatas baisiai apgriautas. Eksplozija įvyko dviejų aukštų name kitoj pusėj gatvės.

Pirmieji tyrimai neparodė, kad dujų vamzdžiai būtų buvę prakiurę ir dujos ištekėjusios.

STOKHOLMAS. — Tarybų Sąjunga jau turinti slapto ginklą. Ji galinti įrengti atominiams ginklams povandenines platformas ir, reikalingai esant, panaudoti jas apsigynimui.

Siūlo Sudaryti Aliejaus ir Dujų Kontrolės Tarybą

OTTAWA. — Borden Komisija energijos šaltinių reikalų paskelbė savo raportą iš 150 puslapių, kuriame siūloma, kad būtų sudaryta Nacionalė Energijos Taryba, kuri duotų patarimus vyriausybei Kanados natūralių dujų ir aliejaus šaltinių kontrolės ir paskirstymo klausimais.

Komisija taipgi rekomenduoja praplėsti galią Transporto Komisijonierių Tarybos, įskaitant ir autoritetą reguliuoti dujų ir aliejaus kompanijų kainą už dujas ir aliejų.

Be to, siūlo, kad būtų leista amerikiečiams turėti ste-

bėtoją tarybos posėdžiuose, kada bus svarstoma importas ar eksportas dujų ar aliejaus, o tuom patim sykiu būtų leista kanadiečiams turėti savo stebėtoją amerikiečių Federalės Energijos Komisijos posėdžiuose.

Komisija nesurado nieko bloga federalės vyriausybės ir Ontarijos provincialės vyriausybės žygiuose padėti privatiškoms kompanijoms praveisti dujų vamzdį skersai Kanados, bet kritikavo buvusią liberalų valdžią už tai, kad buvo leista TransCanada pirmininkui Tanneerui ir prezidentui Coates pasidaryti trumpu laiku \$1,782,500. Jie tai padarė susipirkdami šėrus už labai mažą kainą.

Komisija šako, kad vyriausybė, duodama pagalbą, turėjo užsitikrinti, kad atskiri asmenys negalėtų tiek pelno ant šėrų pasidaryti.

Tuo tarpu Kanadoje vis daugiau balsų girdisi už tai, kad dujų vamzdžis ir visas dujų biznis būtų paimta pilnon vyriausybės nuosavyben, kaip kad yra daugelyje atsitikimų su elektros energija. Pavyzdžiui, Ontarijoj elektros energija yra visuomenės nuosavybė.

Konservatai, kol dar nebuvo federalės vyriausybės kėdė, dažnai pakalbėdavo apie dujų vamzdžio suvisuomeninimą, bet dabar jau tyli.

Anšauda Salas, Bet Ne Kasdien

TAIPEI. — Kinijos artillerija apšauda Quemoy ir kitas pakraštines salas, bet ne kasdien. Taipgi neliečiamos iškrovimo vietos. Duodama salų gynėjams proga prisistatyti reikmenų ir maisto. Bet su sąlyga, kad amerikiečiai nelydėtų nacionalistų laivų.

Dulles ir Čiang Kai-šek, iš savo pusės, sako, kad jie sutarė, kad pakraštines salas yra svarbios dėl Formosos gynimo. Bet Čiang Kai-šekas pasizadėjęs nesiekti užkariavimo Kinijos per jėgą.

Sakoma, kad nacionalistai sumažinsią kariuomenę ant salų, bet padidinsią artillerijos pajėgumą.

TSRS Paskyrė Naują Ambasadorių Kanadai

MASKVA. — TSRS paskyrė naują ambasadorių Kanadai. Dimitrio Chuvakino vietoj bus pasiųstas Dr. Amasaspas Avakimotichus Arutiunianas.

Arutiunianas yra veteranas diplomatas ir ekonominis ekspertas.

HAVANA. — Kubos lėktuvas su 11 žmonių dingo Sierra Maestra kalnų srityje. Ten veikia Castro sukilėliai ir manoma, kad jie gal bus jį sulaukę.

Siūlo Pertraukti Nuklinius Bandymus

WASHINGTON. — Prezidentas Eisenhower siūlo Tarybų Sąjungai pertraukti nuklinius bandymus ant metų laiko pradedant lapkričio 1 d. Tuo tarpu amerikiečiai sprogdina vieną bombą po kitos, kad užbaigtų programą iki lapkričio 1.

Kada TSRS siūlė pertraukti šiuos bandymus, amerikiečiai nei negirdėjo. Mat jie tuomet turėjo ant rankų visą eilę bandymų. Dabar, kada įvykdė, jau sutinka sulaukyti ant metų. Matomai, kol vėl bus paruošti nauji bandymai.

Tarybų Sąjunga atnaujino bandymus, kadangi amerikiečiai tęsė savo bandymus. Abejotina, kad ji priimtų Eisenhower siūlymą, nes vienu metų pertrauka neturi jokios reikšmės.

Alžirijiečiai Atmeta Premjero Užkvietimą

KAIRAS. — Egzilinė Alžirijos vyriausybė atmetė Francijos premjero De Gaulle užkvietimą atvykti į Paryžių pasitarti dėl paliaubų sudarymo.

Ji mano, kad toks užkvietimas prilygsta užkvietimui pasiduoti besąlyginiai.

Alžirijiečiai, tačiau, sutiktų pasitarti su De Gaulle kur nors neutralėj vietoj. Ir ne vien apie paliaubas, bet ir apie tai, kaip visai išrišti Alžirijos problema.

Alžirijiečiai, sako komunistas, tęs kovą už nepriklausomybę iki pat gal.

D950-2-52
10-11-58
News # 1153

Pasidairius po Kanadą

Kaip atrodo, tai George Christian Hanna, žmogus be tėvynės, kuriam buvo leista apsigyventi Kanadoje praėjusiais metais, negalės sutapti su gyvenimu Kanadoje.

Pranešimai iš Britų Kolumbijos sako, kad imigracijos autoritetai suėmė jį ir ruošiasi išdeportuoti į Lebaną, žinoma, jeigu sutiks priimti.

Nežiūrint vyriausybės ir atskirų piliečių pastangų, Hanna negalės nusistovėti. Jis jau papildęs keletą nusikaltimų.

Hanna sakosi jis gimęs ant laivo. Tėvas buvęs liberijietis, o motina gimusi Francūzų Samolilande. Jis yra bemokslis, be pasporto. Jis plaukiojo ant norvegų laivo 15 mėnesių, kol galų gale Kanada nutarė leisti apsigyventi. Bet matyti jis bus išdeportuotas.

Britų Kolumbijos dukabonrai — Laisvės Sūnūs — pareikalavo, kad vyriausybė pratęstų laiką dėl galutinio apsisprendimo grįžti į Tarybų Sąjungą. Jie nori pratęsti laiką iki lapkričio 15.

Išrodo, kad iš vienos pusės jie dar neturi galutinio žodžio iš Tarybų Sąjungos apie įsikūrimą tenai. Prie to, jie dar ne visai patenkinti vyriausybės žadama pagalba.

Federalė ir Britų Kolumbijos vyriausybės sutinka pergabenti juos į Tarybų Sąjungą savo lėšomis. Sakoma, kad kainuotų apie \$1,000,000.

Kiek galima spėti iš spaudos, tai virš 3,000 nori grįžti į Tarybų Sąjungą.

Aštuonios Kanados provincijos protestuoja, kam federalis kabinetas leido Bell Telephone Co. pakelti mokesť už telefoną Ontarijoj ir Kvebeke. Tas pakėlimas duotų kompanijai \$17,000,000 daugiau per metus.

Kanados Majorų ir Savi-valdybių Federacija taipgi apeliuoja mokesčio pakėli-

mą, bet dar neįteikė savo apeliacijos kabinetui.

Bet Ontarijos ir Kvebeko vyriausybės neprisideda prie protesto. Išrodo juokinga, čia tas pakėlimas liečia tiesioginiai visus provincijos žmones, tačiau vyriausybės tyli.

Tos provincijos, kurios protestuoja, sako, kad jeigu bus leista pakelti mokesť už telefoną, tai turės būti leista pakelti mokesť ir už prekių pervežimą, ko reikalauja gelžkelių kompanijos.

Haileybury miestelyje majoras susikirto su bažnyčia dėl darbo sekmadienį.

Dujų vamzdžio darbininkai dirbo sekmadienį, kad pravedus jį numatytu laiku. Jie turėjo leidimą iš majoro. Bažnyčia užprotestavo ir pasiuntė policiją sulaukyti darbą.

Majoras, gražon, nurodė, kad bažnyčios darbai buvo atliekami sekmadienį. Dirbė samdyti darbininkai. Tas darbas sklepe ėjęs kaip tik tuo pačiu metu.

Čia dar galima pridėti, kad visi dvasiškiai savo biznį atlieka vyriausiai sekmadieniais. Jie savo įėjimas gauna vyriausiai iš sekmadienių užsiėmimų.

Kanadietis

Išvyko į Lenkiją Aplankyti Gimines

Dalyvaujant drg. J. ir A. Deksnų išleistuvėse Montreale, netikėtai teko susitikti su draugu Puzara, tabako

Tedi Thurman, oro pranešėja ant radio. Ji savo pranešimus duoda tiksliai šeštadieniais po piet ant CBC Trans-Canada tinklo.

augintoju iš Ontarijos.

Draugas Puzara kartu su Deksniais lenkų laivu Batory išvyko į Lenkiją aplankyti tenai savo gimines.

Pentkadienį, jis sužinojęs, kad yra ruošiamos Deksniams išleistuvės, į jas atvyko, visus maloniai nustebindamas.

Tai gi, jų kelionė per vandenyną bus daug smagesnė, esant būreliui lietuvių.

Z. J.

Aklių ir Akinių
Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai

Valandos: 9-12 ir 1-6

Treč. po piet uždaryta

Antrad., Ktv. ir Pentk.

vakarais

pagal susitarimą.

Tel. LE. 5-6400

1149 Dundas St. W.

Toronto, Ont.

KAS ČIA KALBA?

Nugl, baisiai įdomios knygos, kurias pradėjęs skaityti, skaitysi neatsikvėpdamas iki galo... kurios parduodamos visai žmoniška kaina... kurios eina ir į Lietuvą ir ta pačia kaina — tik 5 doleriai už visas 4 knygas! (Kurie siųsite į Lietuvą, atsiųskite mums aiškų adresą).

SAULES RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėti negali, kada mane skaitai. 311 puslapių. Kaina \$3.00.

ČIKAGOS SESĖLIAI — žiaurios tikrovės vaizdų knyga, kurioje tikrojo, nuogojimo gyvenimo yra daugiau, negu mariose vandens ir druskos. Ilustruota, 316 psl., kaina \$3.00.

ŠIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi. 449 pslp., kaina \$4.00. Ilustruota.

ŠLIUPTARNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 psl., kieti viršeliai, kaina tik \$3.00!

VISOS 4 KNYGOS TIK UŽ \$5.00! Bet kas nori tik 1 ar 2, ar 3 knygu, tai už 1 tik \$2.00, už 2 tik \$3.00, už 3 tik \$4.00.

Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite:
DR. ALG. MARGERIS, 3325 So. Halsted St.

Chicago 8, Ill., USA

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komiteto Įsteigtas KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Teikia veltai pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri gražinama nustojus naudotis knygynu.

Krygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugražinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygynas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Žemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

VIENUOLIO RASTAI. Šeštas tomas. Jame telpa trys pjesės; trys apsakymai ir iš autoriaus atsiminimų aštuoni aprašymai. Knyga 596 puslapių. Knygyne Nr. 48.

VIENUOLIO RASTAI. Septintas tomas. Jame telpa 30 kelionių įspūdžių aprašymų; dešimtys feljetonų ir devyni publicistikos straipsniai. Knyga 480 puslapių. Knygyne Nr. 49.

PUODŽIŪNKIEMIS. Parašė A. Vienuolis. Romanas. Knyga 444 puslapių. Knygyne Nr. 50.

ISDUKTERĖ. Parašė A. Vienuolis. Telpa aštuonios apsakos ir apsakymai. Knyga 182 puslapių. Knygyne Nr. 51 ir 52.

PETRO CVIRKOS RAŠTAI:

Pirmas tomas. Jame telpa 21 apsakaitė. Knyga 256 puslapių. Knygyne Nr. 53.

Antras tomas. Jame telpa 20 apsakaitė. Knyga 248 puslapių. Knygyne Nr. 54.

Trečias tomas. Jame telpa 29 apsakaitės-apsakymai. Knyga 308 puslapių. Knygyne Nr. 55.

Penktas tomas. Jame telpa 55 įvairios pasakos. Knyga 248 puslapių. Knygyne Nr. 56.

Šetas tomas. Jame telpa pirma dalis apsakos "Frank Kruk". Knyga 300 puslapių. Knygyne Nr. 57.

Septintas tomas. Jame telpa pabaiga "Frank Kruk". Knyga 328 puslapių. Knygyne Nr. 58!

Aštuntas tomas. Jame telpa romanas "Žemė Maitintoja". Knyga 240 puslapių. Knygyne Nr. 59.

Devintas tomas. Jame telpa dvylika apsakaitė. Knyga 280 puslapių. Knygyne Nr. 60.

Daina. Joje telpa apart "Daina" dar kitos 22 apsakaitės ir apsakymai. Knyga 276 puslapių. Knygyne Nr. 61 ir 62.

Rinktinė. Joje telpa rinktiniai P. Cvirkos eilėraščiai, apsakaitės, pasakos, apybraižos, publicistikos ir kritikos straipsniai. Knyga 392 puslapių. Knygyne Nr. 63.

Frank Kruk. Apsaka. Knyga 580 puslapių. Knygyne Nr. 64 ir 65.

Žemė Maitintoja. Romanas. Knyga 196 puslapių. Knygyne Nr. 66.

KALVIO IGNOTO TEISYBĖ. Parašė A. Gudaitis-Guzevičius. Apsaka. Pirmoji knyga keturiose dalyse, 452 puslapių. Knygyne Nr. 67 ir 68.

KALVIO IGNOTO TEISYBĖ. Parašė A. Gudaitis-Guzevičius. Apsaka. Antroji knyga, penkiose dalyse, 574 puslapių. Knygyne Nr. 69 ir 70.

BROLIAI. Parašė A. Gudaitis-Guzevičius. Apsaka. Pirmoji knyga 328 puslapių. Knygyne Nr. 71.

BROLIAI. Parašė A. Gudaitis-Guzevičius. Apsaka. Antroji knyga, 248 puslapių. Knygyne Nr. 72.

PO AUDROS. Parašė Dovydaitis, Romanas. Knyga 312 puslapių. Knygyne Nr. 73 ir 74.

APSAKYMAI. Parašė J. Dovydaitis. Joje telpa 12 apsakymų. Knyga 160 puslapių. Knygyne Nr. 75 ir 76.

DRAUGAI IKI MIRTIES. Parašė J. Dovydaitis. Knygėlė 100 puslapių. Joje telpa penki apsakymai. Knygyne Nr. 77 ir 78.

MIRGORODAS. Parašė N. Gogolis. Knygoje 340 puslapių. Telpa N. Vodovozovo parašyta N. Gogolio biografija ir N. Gogolio 2-jų dalių apsakos. Knygyne Nr. 79.

FRANK VASS, B.A.

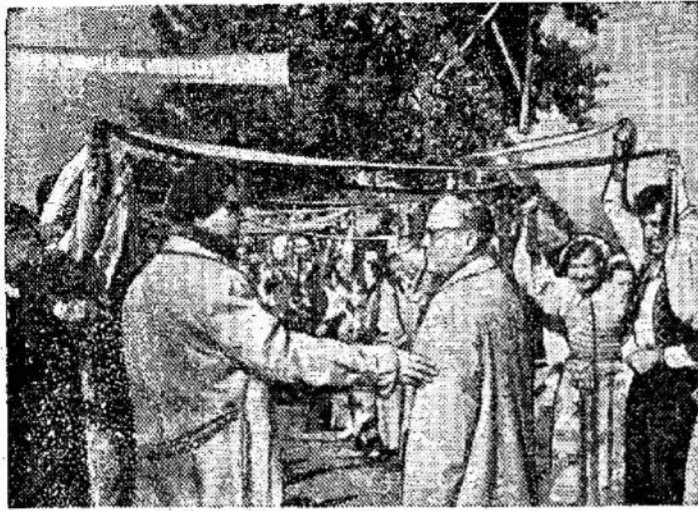
Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
12 Richmond St. E.
Ofiso tel. EM. 6-9591
Res. — HU. 3-1232
Toronto

TARYBŲ LIETUVOJ

Baltarusių Literatūros Savaitė Lietuvoje

Rugsėjo mėnesį Tarybų Lietuvoje vyko baltarusių literatūros savaitė. Į šią dviejų broliškių kaimyninių tautų draugystės šventę atvyko didelė grupė baltarusių rašytojų ir artistų.

Rugsėjo 19 d. Lietuvos TSR Valstybiniame akademiniame dramos teatre įvyko vakaras, skirtas baltarusių literatūros savaitės Lietuvoje atidarymui. Į Lietuvą atvykusius draugus baltarusių rašytojus atidarydamas vakarą pasveikino Lietuvos Rašytojų sąjungos valdybos pirmininkas A. Venclova, Tarybų Lietuvos kultūros ir meno darbuotojų vardu svečius pasveikino respublikos kultūros ministras J. Banaitis. Baltarusių rašytojus taip pat pasveikino Vilniaus miesto darbininkų ir jaunimo atstovai.

Atsakymo žodį taręs Baltarusijos Rašytojų sąjungos valdybos pirmininkas P. Brouka karštai padėkojo už nuoširdų Baltarusijos rašytojų sutikimą Lietuvos žemėje. P. Brouka papasakojo apie mūsų dviejų kaimyninių tautų draugystę ir kultūrinį bendradarbiavimą, apie suklestėjusią tarybinės santvarkos metais baltarusių tarybinę literatūrą, apie tai, ką dabar kuria baltarusių rašytojai ir poetai. Baigdamas jis perskaitė savo naują eilėraštį "Lietuvos žemėje".

Savo kūrybą literatūros vakare skaitė baltarusių poetai Maksimas Tankas, Nina Taras, Michasius Kalaišinskis, Anatolijus Vialiuginas.

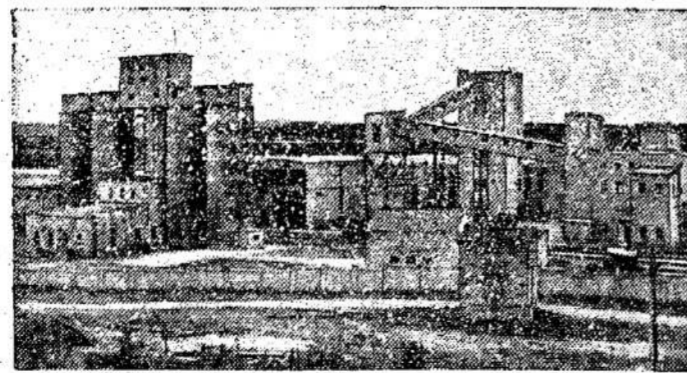
Kolūkinis Gyvenimas

Kas matė seniau mažą Deltuvos gyvenvietę, tai šiandien neatpažintų šio stambaus "Lenino kelio" kolūkio centro. Per dešimtį metų kolūkiečiai pastatė daugiau kaip 30 visuomeninių pastatų, mokyklą, o į Veprių pusę išsistatė naują gatvę, gražiais naujais namais.

Pasikeitė valstiečio praktika laistyta žemelė. Laukuose dirba septyni kolūkio traktoriai. Kolūkis turi savas 7 automašinas.

Rajono žemdirbiai dabar Deltuvą vadina žemės ūkio produktų gamykla. Pirmoji laukininkystės brigada, vadovaujama buvusio mažažemio Stasio Mitašūno 120 ha plote, gavo po 23 cent rugių iš ha. Tarybinė vyriausybė aukštai įvertino brigadininko darbą ir kartu su kitais 10 kolūkiečių, jis apdovanotas Lenino ordinu.

Jokūbas Danišauskas seniau neturėjo savo kampelio.

Vilniaus miesto pietvakario pakraštyje baigiama statyti gelžbetoninių konstrukcijų gamykla. Į rikiuotę stotį betoną maišymo, armatūros cechai, cemento elevatorius. Gamyklos teritorijoje nutiestas geležinkelis. Visi darbai bus mechanizuoti.

Šiuo metu čia reguliuojami įvairūs mechanizmai ir įrenginiai. Per metus čia bus pagaminama apie 70 tūkstančių kubinių metrų gelžbetoninių gaminių.

Nuotraukoje bendras naujosios gamyklos vaizdas.

nas, Kastusius Kirijenko, Piatro Glebka, Sergejus Grachuskis ir kiti. Svečiai taip pat skaitė lietuvių poetų eilėraščius, išverstus į baltarusių kalbą, o lietuviai poetai — baltarusių poetų kūrinį vertimus.

Išpūdingi baltarusių literatūros vakarai įvyko taip pat Vilniaus Valstybiniame V. Kapsuko vardo universitete, Kauno jaunojo žiūrovo teatre, Lietuvos žemės ūkio akademijoje. Svečiai susipažino su Vilniaus ir Kauno išmokybėmis, lankėsi Trakuose, Kauno hidroelektrinės statyboje, įmonėse. Respublikos darbo žmonės visur sutiko baltarusių literatūros atstovus kaip geriausius savo bičiulius.

Nuotraukoje: baltarusių rašytojų sutikimas prie Lietuvos ir Baltarusijos valstybinės sienos. Lietuvos Rašytojų sąjungos valdybos pirmininkas A. Venclova kviečia svečius į lietuvių žemę.

Dirbdamas kolūkio statybinėje brigadoje, Danišauskas pasistatė namus. Už darbą jį vyriausybė apdovanojo Raudonosios Vėliavos ordinu.

Deltuvos valstiečio vaikui aukštas mokslas prieš dvidešimt metų buvo tik svajonė. Dabar daugiau kaip 30 kolūkiečių vaikų įsigijo aukštąjį mokslą. Šiai stambiai žemės ūkio artelei vadovauja Juozas Kondratas, kurį rajono darbo žmonės išrinko deputatu į TSRS Aukščiausiosios Tarybos Tautybių Tarybą, kur jis atstovauja Lietuvos nacionalinius reikalus.

Eugenijus Karpaitis

Lietuva Eksportuoja Pramonės Dirbinius

Lietuvos TSR pramonės įmonių produkcija eksportuojama į 30 užsienio šalių. Šiais metais Vilniaus dažymo aparatų fabriko dirbiniai buvo siunčiami į 18 šalių. Neseniai buvo pasiūsta didelė partija kompresorių Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos, Albanijos ir Afganistano statybos organizacijoms. Į Kinijos Liaudies Respubliką, Rumuniją, Burmą, Jungtinę Arabų Respubliką, Mongoliją ir kitas šalis pasiūsta dešimtys dažymo agregatų, kompresorių ir įvairių dažų purkštuvų.

Pirmajame pusmetyje iš Petrašiūnų buvo nusiūsta į Pakistaną apie 30 tonų popieriaus. Daug labai geriausios spausdinimo popieriaus pasiūsta į Indonezijos sostinę Džakartą.

Liaudiškose Respublikose

Plečiasi Prekyba Tarp Vengrijos ir Lenkijos

Pasirašytas papildomas protokolas dėl prekių mainų tarp Vengrijos ir Lenkijos 1958 metams. Jame numatoma 12 procentų padidinti šių šalių prekių apyvartą. Vengrija tieks Lenkijai dizelinių elektrovėžiu, savivarčių sunkvežimiu, aliumino, valcuoto metalo, mašininės alyvos, medikamentų, tekstilės ir kitų prekių. Lenkija tieks Vengrijai lengvųjų automobilių, tekstilės pramonės staklių, žemės ūkio mašinų, kokso, cheminių prekių, medžio bei popieriaus dirbinių ir t. t.

Aukštutinė Silezija — Svarbus Lenkijos Pramonės Ir Kultūros Centras

Lenkijos pietuose yra svarbus šalies pramonės ir kultūros centras — Aukštutinė Silezija. Anglį ir plieną, koksą ir valcuotąją geležį, mašinas ir chemijos pramonės produkciją duoda Lenkijos liaudies ūkui Aukštutinė Silezijos pramoninė apygarda.

Pagrindinis Silezijos turtais — akmens anglis. Šiuo metu Silezijos kalnakasiai išgauna 2,5 karto daugiau akmens anglies, negu prieškariniu laikotarpiu. Akmens anglies gavyba didėja daugiausia dėka to, kad plačiai mechanizuojami požeminiai darbai, paleidžiamos į darbą naujos šachtos, taikomi

Didelės Permainos

Netoli Kauno, tarp miškų ir durpynų, yra nedidelė gyvenvietė. Tai Ežerėlis — durpininkų miestelis. Čia nutiestos gražios asfaltuotos gatvės, dviaukščiuose moderniuose namuose yra visi komunaliniai patogumai: centrinis šildymas, vandentiekis, kanalizacija ir t. t. Ežerėlis — penktojo penkmečio kūdikis.

Praeityje Ežerėlis buvo tikras užkampis. Ar gydytojo prireikus, ar norint nusipirkt būtiniausių daiktų, jo gyventojams tekdavo važiuoti į miestą. O dabar pačiame Ežerėlyje yra ligoninė, ambulatorija, vaistinė, parodontologijos, vidurinė mokykla, vaikų darželis.

Ežerėlio darbo žmonių buityje tvirtai įsigalėjo knyga. Miestelio bibliotekoje yra apie 600 skaitytojų. Laiškanėšys išdalija prenumeratoriams 516 egzempliorių laikraščių ir 146 žurnalus. Pasiturinčiai ir kultūringai gyvena žmonės Ežerėlio miestelyje Tarybų valdžios metais.

šiuolaikiniai efektyvesni anglies gavybos metodai.

Pokario metais čia paleista į darbą šešios didelės akmens anglies šachtos, daugelis šachtų rekonstruota; šiuo metu statomos naujos šachtos.

Kita svarbi Silezijos pramonės šaka yra juodoji metalurgija. Dabar Silezijos metalurgijos gamyklos išlydo trigubai tiek plieno ir ketaus, kiek ten buvo išlydoma prieš karą.

Plačiai išvystytos ir kitos liaudies ūkio šakos.

Silezijoje vykdomi dideli pertvarkymai kultūros srityje. Prieš karą šiame dideliame pramonės rajone nebuvo nė vienos aukštosios mokyklos. Dabar Silezijoje įsteigtos 9 aukštosios mokyklos. Žymiai išplėstas teatrų, klubų, kultūros namų, kinoteatrų ir bibliotekų tinklas.

Naujos Gyvulininkystės Mašinų Stotys Mongolijoje

Per pastaruosius du mėnesius Mongolijoje suorganizuota 15 naujų gyvulininkystės mašinų stočių. Dabar šalyje jau veikia 25 tokios stotys, turinčios suvaidinti svarbų vaidmenį socialistiškai pertvarkant žemės ūkį. Tai atramos bazė vykdančios techninę pažangą gyvulininkystėje ir žemdirbystėje.

Trimečiame 1958-1960 metų plane MLR liaudies ūkiui ir kultūrai vystyti numatoma padidinti gyvulininkystės mašinų stočių skaičių iki 58. 1960 metais kooperatiniuose susivienijimuose dirbs daugiau kaip 1,000 traktorių ir kelių tūkstančių kitų žemės ūkio mašinų. Šiuolaikinės technikos naudojimas padės susivienijimams įsisavinti dirvonuojančias žemes pašarų bazei sudaryti, plėsti ir stiprinti susivienijimuose įvairias gamybos šakas ir pereiti į sėslumą.

Pirmieji GMS praktinės veiklos rezultatai rodo, jog šios stotys yra labai efektyvios. Pavyzdžiui, Urto gyvulininkystės mašinų stotis (Suche-Batoro aimakas) pačiais pirmaisiais metais po jos įsteigimo padėjo surinkti daugiau kaip 300 tonų grūdinių kultūrų, paruošė susivienijimams 5,130 tonų šieno; buvo taip pat atliktas 18 tūkstančių avių elektrinis kirpimas ir 17 tūkstančių gyvulių dirbtinis apsėklimas.

Fidel Castro kareiviai Kuboje vėl pradėjo kidnapinti sveltinšalius.

Jis įsakė britams apleisti Kubą. Britų kompanijų turtais busias konfiskuotas.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIJS BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

LIAUDIJS BALSAS MŪSŲ TARPE

Su pradžia lapkričio prasideda Liaudies Balso metinis vėjus. Apie tai, ko yra siekiama šiame vajuje, administracija jau painformavo savo atsikreipime. Apie tai nėra reikalo čia kalbėti. Tenka tikrai pabrėžti, kaip svarbu tuos uždavinius išpildyti.

Liaudies Balsas visuomet buvo svarbus dalykas Kanados lietuvių gyvenime. Jis padėjo visoms mūsų organizacijoms visuose reikaluose. Jis padėjo darbo žmonėms jų kovose už ekonominius reikalus. Jis padėjo kovoję prieš karą, prieš fašizmą, už taiką. Tie visi uždaviniai tebestovi prieš darbo žmonių akis, kadangi visos tos kovos tebeina. O taikos reikalas šiandien pasidarė pačiu didžiausiu uždaviniu, kadangi trečias pasaulinis karas, jeigu nebūtų jo išvengta, veikiausiai būtų visiškai pražūtis. Atominiai ginklai atneštų negirdėtą nelaimę. Bet ir tas dar ne viskas.

Šiandien Liaudies Balsas vis labiau tampa pačiu svarbiausiu organu lietuvių gyvenime. Jis yra pats svarbiausias ryšis, rišas Kanados lietuvių tarpusavyje ir su gimtuoju kraštu. Mūsų organizacijos, kurias mes turime, o jų yra keletas, dabartiniu metu neturi ryšio, kokį turėjo tuo metu, kada veikė Kanados Lietuvių Nacionalis Komitetas. Kiekviena kolonija dabar būtų be ryšio su kitomis, jei ne Liaudies Balsas. O kiek kolonijų, kur nėra visai lietuvių organizacijų?

Dabar Liaudies Balsą skaito ir Tarybų Lietuvoje. Faktiniai, Tarybų Lietuvon eina jau keli šimtai kopijų. Per Liaudies Balsą mūsų giminės ir draugai Lietuvoje susitaria su mumis čionai. Per Liaudies Balsą jūs sužinote, kas iš tikrųjų dabar dedasi Lietuvoje, o Lietuvoje gyvenantieji jūsų giminės ir pažįstami susipažįsta su jūsų gyvenimu čionai.

Iš to, kas pasakyta, galima matyti, kad Liaudies Balsas yra svarbus visiems. Be jo būtų sunku apsieiti. Bet, norint turėti jį ir toliau, krinta nemaža pareiga ant mūsų visų pečių. Mes turime atnaujinti visas senas prenumeratas, stengtis gauti naujų, taipgi sukelti numatytą sumą finansinės paramos. Rodos turėtų būti jums žinoma, kaip viskas brangsta ir brangsta, bet tuo tarpu Liaudies Balso pajamos nedidėja. Be gerai apmokamų skelbimų neįmanoma padengti visas išlaidas tikrai iš prenumeratų.

Nedideliam Kanados lietuvių skaičiui numatyta suma yra didelė. Apie tai nereikia nei kalbėti. Bet galima ją sukelti. Jei atsirastų bent 500 skaitytojų, kurie paaukotų po \$10.00 ar daugiau, kvota lengvai susikeltų. Mums atrodo, kad tokiam svarbiam reikalui negaila paaukoti į metus \$10.00 ar \$20.00. Dažnai mes išleidžiame po daugiau pagerbinui draugų ar draugių. O Liaudies Balsas yra vienas iš geriausių mūsų draugų.

Yra dar vienas klausimas. Šis klausimas liečia didesnes kolonijas. Jums yra žinoma, kad visi mūsų veikėjai truputį pasenėjo. Mažiau energijos. Daugelis skundžiasi nesveikata. Prie to, daugelis jau išsiskyrė iš gyvųjų tarpo. O tuo tarpu lietuviai baisiai pasisklaidė. Vajininkams pasidarė labai sunkus darbas. Per vieną vakarą galima pasiekti vos porą ar trejetą skaitytojų. Tad būtų labai puiku iš skaitytojų pusės, kad kiekvienas stengtųsi atsinaujinti pirmu sykiu vajininkui atsilankius. Kam sąlygos leidžia, reikia pačiam pasiūsti prenumeratą ar priduoti per kokius nors susijungimus.

Jei mes visi atliksime savo pareigas, tai vėjus darbas nebus labai didelis ir sunkus. Tur būt atsimenate lietuvių dainos žodžius: "Kai dus stas, visados daugiau padarys". O mūsų yra ne du ar trys. Ko mums reikia, tai šinkamo supratimo, koks svarbus reikalas išlaikyti laikraštį ir savo šerą atlikti dėl jo išlaikymo.

Liaudies Balsas yra visuomeninis laikraštis. Asmeniškos naudos iš jo neturi nei vienas jo darbininkų. Jie gauna tik tiek, kiek jiems skirta leidėjų. Jų algos toll gražu nuo to, ką gali uždirbti darbininkas dirbtuvėje. Jie neturi jokių garantijų, senatvės pensijų ir panašiai, ką gauna

KAS NAUJO PASAULYJE

Nuklinių bandymų sulaukimo klausimas vėl apsi-
niaukė.

Francijos atstovas Jungtinėse Tautose pasakė, kad Francija nesiskaitys su tarimais, kuriuos padarys Britanija, Tarybų Sąjunga ir Jungtinės Valstijos savo konferencijoje Ženevoje, kuri įvyks lapkričio mėnesį.

Kitai smūgi šiam klausimui uždavė Kanados užsienio reikalų ministras Smith, kalbėdamas Jungtinėse Tautose.

Kalbėdamas apie sulaukymą bandymų, jis pareiškė, kad tuojautinis panaikinti nuklinių ginklų neatsi-
žvelgiant į kitus faktorius sudarytų nesveiką jėgos balansą.

Trumpai kalbant, Vakarai bijo išsižadėti nuklinių ginklų, kadangi Rytai esą tvirtesni kitais ginklais.

Tokiu būdu, kaip matome, maža viltis, kad Ženevoje būtų susitarta nutraukti bandymus. Jeigu nukliniai ginklai yra būtinas dalykas, tai nebus galima apsieiti ir be bandymų.

Diskusijos dėl sumažinimo taip vadinamo konvencinio apsiginklavimo, kaip žinome, taipgi nedavė jokių pasekmių.

Taip tai taika ir "laikosi" ant jėgos "balanso". Tai labai silpna taika.

Buržuazinė demokratija eilėje šalių bloškama į pa-
suolį.

Neseniai Burmoje premjeras U Nu atidavė galią armijos vadui. Buvo išsitar-
ta, kad jis tą darė matydamas, jog kairesni elementai kyla ir susidaro pavojus netekti galios.

Burmą pasekė Pakistanas. Prezidentas išvaikė parlamentus ir įsteigė diktatūrą. Jis ir armijos viršininkas sudaro visą valdžią. Visos partijos uždarytos.

Siomis dienomis Tailande armijos komandierius feldmaršalas Sarit Thanarat pa-
ėmė valdžią į savo rankas. Tuo po to policija suėmė 100 opozicinių lyderių. Visos partijos uždraustos. Suimi-
nėjami parlamento nariai.

Tenai taip pat norima sudaužyti opozicinių liaudies judėjimą.

Kas dar pažymėtina, kad feldmaršalas tą perversmą padarė tik sugrįžęs iš Anglijos.

Anglijoje lankėsi Vakarų Vokietijos prezidentas. Karalienė Elizabeta ir jos vyras važinėjo su prezidentu Heussu gatvėmis, lydimi būrio raitelių, ir iš paviršiaus atrodė, kad viskas buvo labai draugiškai, tačiau anglų širdyse atsinaujino senos žaizdos.

Heusso vizitas tikrai priminė vokiečių bombardavimus Londono ir kitų miestų. Sunku užmiršti praeitį. Zmo-

nės atsinešė linkui svečio la-
bai šaltai.

Lordų rūmuose Londone įvyko "perversmas". Neku-
rie lordai vos nekrito iš pykčio.

Matote, buvo priimtos 4 moterys kaip lordės. Tik įsivaizduokit, 400 metų viešpatavo tikrai vyrai, o dabar atsirado ir motery. Ir tas dar ne viskas.

Įėjusios į lordų rūmus, moterys atsisakė nusiimti skrybėles. Girdi, plaukai susitaršys. Bet ir tas dar ne viskas.

Kaip įprasta, nauji amėn-
ni nariai turėjo daryti priesaiką. Lordė Wootton, kaip socialistė, atsisakė daryti priesaiką su biblija. Matote, ji esanti bedievė. Ji tikrai iškilmingai pasižadėjo būti ištikima karalienei. Lordams tas labai nepatiko.

Jungtinės Tautos ir vėl "apgailstavo", kad Pietų Afrikoje vyriausybė taip atkakliai vykdo spalvotųjų segregaciją.

Žinoma, gerai, kad nors tiek pasakytą.

Tuo tarpu Pietų Afrikoje vyksta netikėtini dalykai. Ku otoliau, tuo žiauriau vyriausybė puola negrus.

Šiomis dienomis buvo išleistas patvarkymas, kuris reikalauja, kad afrikietės turėtų tam tikrus pasus. Pasa turi būti pažymėtos visos asmeninės žymės ir atliktos prievolės, įskaitant taksus. Iki šiol pasai buvo išduodami tik vyrams, o dabar ir moterims.

Moterys suruošė protesto demonstracijas. Penki šimtai buvo areštuota.

Tarybų Sąjungos premjeras N. Chruščiovas pareiškė, kad jo šalis nesidės prie JAV ir kitų valstybių, kurios nutarė sudaryti fondą rėmimui atsilikusių šalių.

Viena, imperialistinės valstybės tuomi nori nusipirkti militarines bazines, o kita — jos numesiančios tikrai trupinius to, ką jos yra išgavusios iš tų šalių.

Tarybų Sąjunga padėsianti šalims neprigulmingai nuo vakarinių valstybių.

Alžirijos egzilinės vyriausybės premjeras Ferhat Abbas pareiškė Kairo mieste, kad jo vyriausybė pasiruošus tartis su Francijos vyriausybe dėl sudarymo paliaubų.

darbininkai dirbdami dirbtuvėse.

Tikimės, kad šie keli žodžiai įtikins jus visus, kaip svarbu, kad mes visi sulgy išgalės pasidaruotume vėjus metu ir paremtume laikraščio išlaikymą.

Grižtant į Tėvynę

Montrealietis

Gana turtuoliams turtus krauti
Gana tarnauti svetimiems, —
Jau galim grįžti į tėvynę
Ir dirbti tėvynėi, saviems.

Dabar sugrįžę ten nerasim
Išnaudotojų, veltėdžių,
Nuo kurių mes iš ten pabėgom,
Nors vėrkėm gimtųjų namų.

Sugrįžę dirbsime dirbtuvėj
Arba kolūkyje dideliame;
Nereiks šyvuką rimbu plakti,
Kad arklą trauktų kiek greičiau.

Dirbtuvėj kūji elektra kelia —
Nereiks rankų perdaug varginti,
O arklą motoras jau traukia,
Nereikia rimbo jam raginti.

Ir pelną, kurį padarysim,
Dalysimės visi bendrai;
Nereiks būt tarnu ar tarnaite,
O ant senatvės elgėtaut.

Pastabos

Praejusį savaitgalį lankiausi Montreale, kur dalyvavau draugų Deksnų išleistuvėse.

Draugai Juozas ir Ana Deksniai, išgyvenę Kanadoje 31 metus, šeštadienį; lenkų laivu Eatory, išvyko Tarybų Lietuvon.

Skiriamtis su draugais, kai kam ir ašarą teko nuo skruosto nubraukti.

Tai pirmieji Montreale lietuviai, kurie sugrįžta į Tėvynę.

Draugai Deksniai, gyvendami Montreale ir tūlą laiką Toronte, visados buvo kartu su pažangiais lietuviais. Jie priklausė Lietuvių Literatūros Draugijai, buvo nuolatiniai Liaudies Balso skaitytojai ir rėmėjai.

Draugas Deksnys taipgi buvo gabus ir aktorius. Dažnai dalyvavo mūsų scenos veikime. Ypatingai jis mėgdavo komiškasias roles ir jos jam gerai sekdavosi.

Išleistuvių banketas, kurį suruošė vietinė KLLD kuopa, buvo gan gražus ir įspūdingas. Visi linkėjo draugams Deksniams linksmos kelionės ir ilgų laimingų metų savo gimtinėje. Taipgi buvo įteiktos jiems kuklios dovanos atminimui.

Prasė jų pasveikinti Lietuvos žmonės ir kanadiečių vardu palinkėti jiems geros sėkmės jų socialistiniuos keluos.

Draugai Deksniai išvyko Lietuvon ne darbo ir duonos ieškodami. Jie buvo gerai įsikūrę ir galėjo be didelio vargo senatvę praleisti Kanadoje.

Bet, kaip drg. Deksnys savo atsisveikinimo kalboje pareiškė, Lietuvon juos kvietė jų artimieji, o labiausiai juos traukė tėvynės ilgesys; širdis troško dar pagyventi, o paskui ir mirti savo mylimoje tėvynėje Lietuvoje.

Tai buvo pirmoji vakaro programos dalis. Antrojoje — pasikalbėjom kiek visuomeniniais bei taikos klausimais, o daugiausia LB reikalais.

Draugui Lesevičiui padarius atsikreipimą, tuojau buvo LB paramai sudėta \$332, įskaitant ir draugų Deksnų \$100 auką.

Vėliau prisidėjo dar ir kiti. Taip montrealiečiai vajeaus pradžia padarė tikrai labai gerą.

Zinoma, tai vajeaus tik pradžia. Dar daug darbo teks atlikti su pranumeratomis, daug aukų dar reiks gauti.

Wilhelm Schubert ir Gustav Sorge (stovi užpaklyje) stovi teisme Bonnoje, Vakarų Vokietijoje, kur jie teisiami už nužudymą 10,800 tarybinių belaisvių Esterwege ir Sachsenhausen koncentracijos kempėse. Sėdi jų advokatai. Teismas truksias keletą mėnesių.

Ką Kiti Rašo

VLIK'as Desperacija

Nebežinau kiek metų "vaduotojų" spaudoje mirga jų raidžių — VLIK — kombinacija, bet jau nebe paslaptis ką jos reiškia, būtent: "Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo komitetas".

VLIK'as pradėjo "laisvinti Lietuvą" kai tik jų globėjas Hitleris su nacių gaujom tapo pasiūstas pas tėvą Abrahamą.

Dabar sužinosime kodėl VLIK'as ligšiol "neišlaisvino" Lietuvos. Clevelando "lietuvių demokratine grupe" (grigaitinio tipo "demokratai") žada išleisti aplinkraštyje, kuriame "išaiškina kas trukdė Lietuvos laisvės kovai ir kas aukščiau statė asmenines ambicijas už pavergto krašto laisvę".

Dr. Kazys Sruoga, matyti, yra tikintis žmogus. Kitaip marijonų "Draugas" jo straipsnių netalpintų. O štai

Tačiau aktyvieji LB draugai ir draugės su geru ūpu ir pasiryžimu stoja į vajeaus darbą.

Su visų skaitytojų talka, jie jį atliks puikiai.

Negaliu nutylėti nepasidalinęs dar su vienu geru įspūdiu patirtu Montreale.

Iš atsilankymo kituose susėjimuose, pasikalbėjimo su žmonėmis, patyriau, kad mūsų judėjimo vadovaujanti draugai bei draugės montrealiečiai, visų yra gerbiami ir mylimi. Turi gerą autoritetą žmonėse.

Net ir tie, kurie nepritariu jų politiniams įsitikinimams, juos gerbia kaip sąžiningus ir teisingus žmones. Tas puiku!

Z. J.

Kazys ėmė ir papildė vieną iš septynių didžiųjų nuodėmių — prarado viltį. Žemaitiškai šnekant — "nutrotijo nodėją". Sako daktarėlis:

Per 10 metų maldavęs Vakarų didžiąsias valstybes, kad išlaisvintų Lietuvą, o anos — nei krust!

Dar blogiau viltį praradusiam desperatui —

"Juntama, kad artėja didžiųjų Vakarų demokratių kraštų susitarimas su Sovietų Sąjunga gyventi taikoje ir ramybėje". ("D." spalio 16.)

Gal supratęs, kad papildė vieną didžiųjų nuodėmių, o gal išgėręs "mišiauno", Kazys dar bando tiesyti kitus kokia tai "proga". Tos "progos" pataria nepažtiopsoti, nes... "karas kabo kaip ant plauko. Kada nors, ir visai staigiai, trūks tas plaukas".

Puikius sugulovus turi mūsų buvusieji socialistai! Jie nesivaržytų pavartoti atomines bombas ant savo gimtinės, jei tik matytų nors truputėlį vilties atgauti savo dvariukus ir policistų bužes.

— L. Jonikas

Už bendradarbiavimą

Skaitau sekamą:

"Kyla klausimas: kas galėtų išsivystyti, jeigu užjūriuose esantis jaunimas bandytų megzti ryšius su Tėvynėje esančiu akademiniu jaunimu? Ar kontaktai, kad ir asmeniško pobūdžio, bent pradžioje, neduotų lietuvių sąjūdžiui teigiamų vaisių?"

Įdomūs ir svarbūs klausimai. Tikėsite, ar ne, bet juos pastatė kanadiškės "Nepriklausomos Lietuvos" Jonas Kardelis. Galimas daktas, kad ir jis blaivosi iš savo ne-

svietiškos neapykantos tvai-ko.

Mes jau daug, daug kartų esame šiuo klausimu pasisakę. Tegu pradeda užsi-megzti kuo plačiausias kontaktas tarpe užjūriuose gyvenančių lietuvių ir Tarybų Lietuvos žmonių. Tegu užmezga ryšius jaunimas ir senimas, visi ir visos. Toks kontaktas lietuvių sąjūdžiui duotų labai daug teigiamų vaisių. Apie tai, man atrodo, negali būti jokios abejonės.

Bet aš bijau, kad ne apie tokį kontaktą Kardelis šneka. Nes ten pat jis tuojau priduria: "atsargumas yra būtinas".

Koks ir kam atsargumas? Jeigu Kardelis turi mintyje tokį kontaktą, kokį jis ir jo kolegog galėtų panaudoti savo propagandai prieš Tarybų Lietuvą, tai iš anksto galima pasakyti, kad toks kontaktas baigtųsi tiktai didžiule nesėkme. Toks kontaktas pačioje pradžioje keltų nužiūrą ir nepasitikėjimą.

Tiek akademinio jaunimo, tiek visų užjūriuose gyvenančių lietuvių kontaktas su Tarybų Lietuva turi būti pagrįstas pilnu pasitikėjimu ir nuosirdumu. Jo formos gali būti visokios. Pirmoje vietoje, man atrodo, turėtų būti statomas kultūrinis bendradarbiavimas.

Apie tai reikia visiems rimtai pagalvoti. Reikia ne tik pagalvoti, bet rimtai paieškoti būdų ir priemonių tokiam bendradarbiavimui. Reikia, kad toks kontaktas, toks bendradarbiavimas stiprintų visą lietuvių tautą ir kad visur, kur tik randasi lietuvių, keltų ir garsintų Lietuvos vardą.

— A. Bimba

Anna Louise Strong gyvens Kinijoje

Žymioji Amerikos žurnalistė, senutė Anna Louise Strong, dabar yra Kinijos Liaudies Respublikos sostinėje Pekine, ir ji sako, jog žada ten gyventi ilgai ilgal...

Ji tai paskelbė savitrašty "National Guardian". Jos žodžiais:

"Atvykdama į Pekiną, aš nepažeidžiau jokio amerikinio įstatymo, kadangi mano bičiuliai kinai man įvažiavimą paruošė taip, kad nereikėtų naudoti amerikinių pasportą, kuriame pažymėta, jog vykimui į Kiniją jis negeras. Tačiau aš žinau, kad jei sugrįžčiau į JAV, tai Mr. Dulles mano pasportą išmanęs atimtų ir aš tuomet negalėčiau išvykti į užsienį.

"Tuo būdu galiu pasakyti savo bičuliams, kad mano adresas per ilgą laiką bus Hotel Peking; jis čia bus tol, kol nebus pakeistos amerikinių pasportų išdavimo taisyklės (rules)".

ŠYPSENAS

Uraganų susidūrimas

Gatvėkaryje susitiko dvi kaimynkos. Viena buvo užrišta akimi.

"Kas gi yra su tavo akimi?" klausia draugė.

"Ivyko nelaimė", atsako šioji nenoromis.

"Ir kaip gi tas atsitiko?" neatleidžia pirmoji.

"Labai paprastai. Aš bėgau užimti tuščią sėdynę, o iš kitos pusės bėgo kita ir mes smarkiai susidaužėm".

Nei nereikia

Du veiksmų pareigūnai diskutavo savo planus fondui papildyti.

"Bet neužmirškite, kad negalima visų žmonių ir visuomet apgauti!" abejojo vienas.

"Ir nereikia", atsakė antras. "Jei mes apgausime daug žmonių ir tik retkarčiais, mums pilnai to užteks".

Nepatinka klimatas

Oro spėjimo biuro tarnautojas padavė prašymą perkelti jį į kitą stotį.

"Kodėl jūs nenorite dirbti šioje stotyje?" klausia viršininkas.

"Aš negaliu prisitaikyti prie klimato", atsakė jis.

"Atrodo sveikas, kaip žuolas", pastebi viršininkas.

"Ne tą aš turiu mintyje, Matote, per 10 dienų aš sėdėjau, kad bus gražus oras, o buvo lietus".

Anna Louise Strong yra buvusi Kinijoje dar prieš revoliuciją. Ji gerai pažįsta Kinijos vadovus: Mao Tse-tungą, Čou En-lajų ir kitus. Žurnalistė yra parašiusi apie Kinijos liaudies kovas už laisvę daug straipsnių ir brošiūrų. Jos knygų yra išverstų į kinų kalbą ir ten išleis-tų, ir už tai Anna Louise Strong gavo nemažą honorarą, iš kurio gali gyventi. Kinijoje Miss Strong yra labai miela viešnia.

O vistik jos apsigyvenimas Kinijoje reiškia tragišką dalyką. Jeigu tokie žmonės, kaip Anna Louise Strong, negali sugrįžti savo gimtojon šalin dėl to, kad ji būtų suspausta, suvaržyta, tai labai liūdna ir bloga visai mūsų šaliai.

Turime atsiminti, jog ir žymusis amerikietis artistas-dainininkas Paul Robesonas kaip tik dėl tos pačios priežasties apsigyveno Anglijoje.

— Laisvė

PARYŽIUS. — Ateinančių metų liepos mėnesį Maskvoje prasidės tarptautinė paroda, kurioje Jungtinės Valstijos taipgi dalyvaus.

Ponaičiai Subruzdo

S. KARPE

Iškilus taip vadinamo Formosos sąsiaurio kriziui, spaudoje ir ant radio pasigirdo daug balsų, ieškančių daug geresnės išeities, negu kad JAV prezidentas ir valstybės sekretorius siūlo. Daug žymių asmenų siūlė imtis praktiškų žygių, pašalinimo nesutikimų priežasčių. Pavyzdžiui, daug kas siūlė, kad pakraštinės Kinijos salos būtų sugrąžintos Kinijai, o čiangkaišekininkai būtų iškelti iš jų; kad Kinija būtų pripažinta ir priimta į Jungtines Tautas; kad Formosos žmonėms būtų leista nuspręsti, ar jie nori dėtis prie Kinijos, ar pasilikti nepriklausoma. Tik tokias žygius atlikus galima normalizuoti padėtį Formosos sąsiauryje.

Tikėsit, ar ne, iš Europos subėgusiems ponaičiams, dar vis tikintiems, kad galima atgauti prarastas pozicijas (valdžią ir dvarus bei fabrikius), šitokie pasiūlymai baisiai nepatiko. Jie sunėšė savo galvas krūvon ir išleido atsikreipimą į visuomenę. Girdi:

"Paskutiniaus mėnesiais Kanados spaudos skiltyse bei visuomenėje išsivystė nauja pavojinga tendencija liečianti teisingą komunizmo supratimą".

Šie hitlerininkų kolaborantai praėjusio karo metu, persistato Kanados visuomenės saugotojais, tiesiame kelyje laikytojais.

Savo pareiškime skundžiasi, kad "Tas prasidėjo plačiai visuomenę supažindinant Globe and Mail laikraštyje su Bertrand Russelio nuolaidų filosofija, pasiekusia savo viršūnę tame pačiame laikraštyje savo vedamųjų serijoje aiškinant Formozos klausimą ir Raud. Kinijos pripažinimą. Ši tendencija neperseniai dar buvo labiau suintensyvinata prieš amerikonišką propagandą, stipriai kritikuojant Prezidentą Eisenhowerį ir Mr. Dulles už jų drąsą laikyseną prieš komunistų agresiją.

"Apgalvotai buvo paduotos visuomenės dėmesijai pareikštos nuomonės gerai žinomų biznierių ir intelektualų, kaip Cyrus Eaton, James Muir, Oakley Dalgleish ir kitų, kurie po neperseniausių vizitų už geležinės uždangos, nuddiuginti tapę savo pačių paskirtaisiais kalbėtojais kalbėjo už ausriniai įvyniotą komunistinį šūkį, taikingą bendradarbiavimą su vakarais".

Ir tai dar ne viskas.

"Dar labiau apgailėtautinas buvo sprendimas, priimtas vyriausio United Church Kanadoje organo, kuris rugsėjo 24 dieną viešai reko-

mendavo Raudonosios Kinijos pripažinimą".

Na, šitie buvę nacių ir fašistų kolaborantai dabar galvoja, kad jie turi moralinę ir patriotinę pareigą nurodinti visuomenei pavojų, kurį sudaro tie žymūs asmenys, siūlą išspręsti praktiškai esančias negeroves.

Kalbant apie moralinę ir patriotinę pareigą, galima pasakyti, kad tie žmonės neturi jokios moralinės ar patriotinės teisės kalbėti apie tokius dalykus. Jiems nerūpi Kanados ar jos žmonių reikalai. Jie čia sėdi ir dirba tik tam, kad atsiekus savo tikslo — sukurstyti pasaulinį konfliktą, kurs jų akimis žiūrint, gali pakeisti padėtį jų naudai.

Kanados interesai nesirūpi su jų interesais. Kanadai reikia taikos, reikia prekybos. Jiems gi taika yra pei-

lis po kaklu. Ir šį atsikreipimą suskubo rašyti ne todėl, kad jiems apeitų Kanados ir jos žmonių interesai. Jiems pasidarė baugu, kad gali būti pašalintos priežastys, dėl kurių kyfa nesusipratimai.

Kanados visuomenė, kuri neskaitytų jų spaudos, gal ir nežino, bet mes juk gerai žinome viską. Ir spaudoje ir susirinkimuose jų vadeivos visuomet kursto, visuomet įrodinėja, kad tik tai karas gali pakeisti padėtį jų naudai.

"Mes, kaip geri kanadiečiai", tituluojasi tie ponaičiai. Bet argi buvote jūs geri lietuviai, lenkai, čekoslovakai ir kiti? Ką gi jūs darėt, kai hitlerininkai darė planus užkariauti visą Europą, apimančią minėtą šalį? Kas gi sveikino hitlerininkus, išiveržusius į tuos kraštus?

Demokratijos šalininkais pasidarėt tik tai po to, kai pamatėt, kad jūsų pasirinktieji naujos tvarkos steigėjai prakišo karą.

Demokratija iš jūsų turėtų tiek naudoti, kiek iš pernykščion sniego.

Stiklas

Neribotų galimybių medžiaga

Sunku surasti kitą tokią įvairiausių medžiagą kaip stiklas. Iš jo daromi tūkstančiai įvairiausių naudingų daiktų, ne tik panaudojant seniai žinomas stiklo savybes, bet ir išauginant arba sukuriant naujas šios medžiagos savybes.

Nelengva būtų pasakyti, kada žmonės išmoko daryti stiklą. Jo kelio pradžia slypi amžių glūduose. Archeologų dėka žinoma tik tai, kad mūsų protėviai nešiojo stiklinius papuošalus jau prieš 5.500 metų. Bet tada dar niekas nesusigodėjo, kad tokie papuošalai gali būti permatomi. Tik ant naujosios eros ribos paaiškėjo ši savybė. Kai kurios stiklo gamybos paslaptys buvo palaidotos Romos imperijos griuvėsiuose ir iš naujo atrastos Vakarų Europoje tik XII amžiuje Venecijos meistrų. Penkis amžius jie vieni teži- nojo šią paslaptį.

XVII amžius pradėjo naują stiklo istorijos erą. Pirmą kartą jis buvo panaudotas tyrinėti tolimąsias žvaigždes, leido atrasti smulkius draugus ir priešus smulkiuose vadens lašeliuose. 1609 metais didysis italų fizikas Galilėjus padarė teleskopą ir nukreipė jo objektyvą į nakties dangų.

Optika... Čia reikalingas begalinis tikslumas, cechuose, izoliuotuose nuo išorinio poveikio dvigubomis sienomis, mašinomis, pritaisytuose ant gigantiškų amrtizatorių, esant pastoviai 22

laipsnių šilumos Celsijaus temperatūrai, apdorojamos stiklo detalės — šiuolaikinių optinių prietaisų pagrindas. Šiuose cechuose surenkami prietaisai, kurių linzės savo diametru siekia beveik dešimtąsias milimetro dalis, ir mikrono dalies tikslumu poliruojamos pusantro metro teleskopo linzės.

Pirmą kartą pavyko pagaminti optinį stiklą šveicarui Ginanui. Pusantro amžiaus, iki pat pirmojo pasaulinio karo, Ginanai buvo šio dalyko monopolininkai.

Jauna Tarybų valstybė iškėlė uždavinį praeiti per daugelį metų mokslo ir technikos vystymosi kelią, kurį kitos šalys įveikdavo per dešimtmečius ir šimtmečius. O išspręsti šį uždavinį be optikos-mechaninės pramonės buvo neįmanoma. Todėl grupė žymių tarybinių fizikų, vadovaujama akademiko D. S. Roždiesvenskio, buvo įpareigota paruošti optinio stiklo gamybos technologiją.

Dabar mes gaminame daugiau kaip šimtą rūšių baltų ir šimtą keturiasdešimt spalvotų optinių stiklų. Tai visiškai patenkina šalies poreikius.

Neseniai Valstybinio optinio instituto laboratorijos viršininkui F. M. Gerasimovui ir po mirties D. P. Čechmatjevui buvo suteikta Leninio premija už labai smulkių prietaisų, naudojamų šviesai tirti, gamybos metodų paruošimą, — vadinamųjų difrakcinių tinklelių — ir

Paragavo Pipirų

N. Aukštuolis

Kaip jau žinia, tam tikras skaičius lietuvių stoji į nacijų dalinius, kad padėjus Hitleriui įkurti naują santvarką Europoje. Kiti buvo paimti po prievarta. Tie vyrukai, reikia pasakyti, paragavo truputį pipirų, kuriais sąjungininkai vaišino.

Tarp tų "narsuolių" buvo pakliuvęs ir vienas kunigėlis. Štai ką Darbininkas pasakoja apie tą kunigėlį:

"Bolševikams antrą kartą Lietuvą atplūstant, iš Lietu-

būtinus tam tikslui aparatūros. Kaip labai šis uždavinys sudėtingas, galima spręsti nors ir iš to, kad gauti tinklėlių kiekviename milimetre plonos kruopščiai nuslifuotos ir ypatingu būdu paruoštos plokštelės reikia labai smulkiai deimantu nubrėžti 1,200 lygiagrečių. Tinklelio išrėžimas tęsiasi daug valandų, ir per tą laiką rėžtuvas nueina apie 30 kilometrų.

Jei optikoje viskas pagrįsta išimtinomis stiklo savybėmis — jo vienalytiškumu ir permatomumu, — tai pramonėje jis parodo naujas, nemažiau vertingas ir be galo įvairias savybes, vis labiau išstumdamas kitas medžiagas. Mokslininkai sukūrė paprastas, labai patogias stiklo rūšis, iš kurių gaunami puikūs vamzdžiai chemijos ir maisto pramonei.

Stiklas pradėtas naudoti apšildymo sistemose, pravedant instaliaciją. Vietoj paprastų apšildymo baterijų į namų sienas įmūrijamos stiklinių vamzdžių sekcijos. Tekantis jais vanduo lygiai apšildo visą sienos paviršių. Iš stiklo daro ir elektros izoliatorius, kurie pigesni, patvaresni, lengvesni už porcelianinius.

Vis plačiau pradėdamas naudoti elastingas stiklo pluoštas. Dabar mes jau gauname tokius plonus siūlus, kad viename centimetre jų sudedama į eilę nuo vieno iki trijų tūkstančių.

Iš stiklo pluošto, panaudojant specialias dervas, gaminamas plastinis stiklas, kuris greitu laiku bus plačiai taikomas statant upių laivus, gaminant motorolius, automobilių kėblus, buitinius prietaisus, lėktuvų detales.

Negalima nepaminti taip pat ir stiklo, paversto lengvomis, bet labai stipriomis putomis, kurios labai puikiai šildo ir izoliuoja garsą.

O žaliava? Sunku rasti tokią rajoną, kur nebūtų tiesiog po ranka žaliavos stiklui — neribotų galimybių medžiagai — gaminti.

("Sovietskij Sojuz")

vos pasitraukė apie 200 kunigų. Bet vieno iš tų lietuvių kunigų — kun. Fabijono Kireilio, kuris neseniai iš Albany vyskupijos persikėlė į lietuvių šv. Petro ir Povilo parapiją Čikagoje, kelias į tremtį buvo skirtingas. Jis, pasitraukęs iš Lietuvos į Rytpriusius, susitiko didelius būrius lietuvių, kurie prievarta buvo paimti į pagelbinę vokiečių kariuomenę. Nors kun. F. Kireilii tuo metu prievarta nebuvo ir kelias į vakarus buvo atviras, bet jis sąmoningai pasirinko sunkią pagelbinio kario dalį, kad tie, į kariuomenę prievarta sugaudyti, vyrai savo tarpe turėtų kunigą, kurio pavojų metu daugelis pasigenda. Vokiečiai, nors ir žinojo, kad lietuvių tarpe yra kunigas, bet visą laiką traktavo jį kaip eilinį kareivį, vertė dirbti visus darbus, dalyvauti ir rikiuotė.

"Tam lietuvių karių pagelbiniam daliniui, į kurį įstojo kun. F. Kireilis, likimo buvo skirta pašilkti apsupuose Rytpriusiuose, pergyventi žiaurios bombardavimus ir iki paskutinio dienos kentėti vienam iš baisiausių II pasaulinio karo prietėlių — Pillau.

"Daug vyrų žuvo, dar daugiau jų buvo sužeista, kol dalinio likučiai jūra prasiimušė į vakarus. O tuose sunkiuose pavojų ir aukų mėnesiuose visoje didybėje išliko F. Kireilio kaip kunigo asmenybė. Aviacijai aerodromus su žeme lyginant ir prietėlių sienoms iki paskutinės pėdos siaurėjant, į mirtį bežvelgia vyrai spietėsi aplink kun. F. Kireilį ir su malda lūpose ar rožančiais rankose klausėsi raminančių kunigo žodžių, kurie rimtimi, paguoda ir giliu tikėjimu al savo. Kartą nuskrudę lėktuvai, aerodromą griuvėsiais ir lavonais nusejė. Iš žemės išlindo vokiečių kariai ir ėmė šauktis lietuvių kunigo. Kunigas, nieko nesakęs, per degantį aerodromą nušliaužė ten. Rado lietuvių kareivėlį labai sužeistą, tiesiog su laužytą. Kunigas suteikė paskutinį patepimą, suorganizavo greitąją pagalbą, kad sužeistąjį tuoj nuvežtų į ligoninę. Bet po kelių valandų nauja lėktuvų eskadrilė visiškai sudarė ligoninę ir tas lietuvis kareivėlis žuvo, tik prieš valandą kitą suspėjęs gauti paskutinius dvasinius patarnavimus iš lietuvių kunigo".

Ištikro, labai gaila, kad nekuriems lietuviams teko pergyventi tą baisią ugnį prieš savo norą Lietuvos

Sveikata

Žiūrėk Baltymų ir Vitaminų

Kiekvieną valgymą planuok apie baltyminių centrą. Atseit, žiūrėk, kad visų pirma turėtų pakankamai baltymų (proteinų, azotinių — nitrogeno valgių), sočiųjų valgių. Proteinai kaip tik ir duoda soties ir stiprumo, energijos jausmų.

Daug kam tai atrodo paradoksiškai. Juk sakoma, kad energiją gamina angliavandeniai — krakmolai ir saldymai. Juos net vadina greitos energijos maistu (quick energy food). Jie duoda kraujui cukraus, energijai gaminti.

Tai tiesa. Angliavandeniai tam kartui duoda kraujui reikalingo cukraus, bet kas iš to, kai toks cukrus labai greit „išgaruoja“, perdega, neužsilaiko ilgai, o tada ir pajunti tą įkyrų vidinį alkį — slaptą alkanumą (hidden hunger).

Baltymai veikia kitaip. Tai pats pagrindinis maistas, naujų audinių statytojas, kraujo stiprintojas, sotumo pešėjas. Baltymai padeda kraujui ilgiau palaikyti energiją ir sotumą. Nereikia tau tuomet vis apsigrižus ko smaguriauti, slaptą alkanumą šalinti.

Iš čia matyti, kad žmogus jauties alkanas ne dėl tuščio skrandžio, bet dėl stokos pastovaus kraujo cukraus lygio, dėl stokos cukraus palaikytojų baltymų. Pamoka aiški: valgyk pakankamai gyvulinių baltymų. Valgyk sočiai pusryčių: liesos mėsos, kiaušinių, sūrio, pieno, šalia vaisių, daržovių ir vitaminų preparato. Reikia ir žuvies tarpais.

Su vitaminais vis bėda: permažai jų gauname kad ir su gerai balansuota dieta. Ir maisto vitaminai greit išnyksta, verdant daržoves, atmetant šalin kietus žalius daržovių lapus. Todėl nebūk žioplis ir negailėk tų kelių centų kasdieninei vitaminų dozei. **Multiple vitamins, high doses.** Taip paprašykite vaistininko. Geras gausus vitaminų mišinys nepigiai atseina: vienai kapsulei arba tabletei reikia bent 6 centų, 7-8 centų. Vadinasi, bent po 6-8 centus išeis kasdien vitaminams. Brangu? Nebrangu. Daug pigiau, negu stiklas kitas tau nuodingo gėralo.

Saliūnan ar tavernan įėjus, visai nepaisai, kiek išeikvoji pinigų savo kūno nuodui. Su 6-8 centais ten nė nepradėsi. Būk gudresnis, susimildamas. Pagalvok, su-

priešų eilėse.

Ir kaip pikta, kad šiandien lietuvių tarpe randasi, kurie nori dar baisesnio karo.

Windsor, Ont.

Sūnų - Dukterų Pašalpinės Draugijos
10 Kuopa Rengia

Šokius

Šeštadienį, Lapkričio mėn. (November) 8 dieną

Čekoslovakų Svetainėje

1367 Drouillard Rd. (kampas Drouillard & Metcalfe)

Bus bufetas su įvairiais gėrimais ir užkandžiais.
Šokiams grieš smagi muzika

Sašė bus atdara nuo 6 val. vakaro

Kviečiame visus Windsor - Detroito ir apylinkės bėtuvius-es atsilankyti ir smagiai, prie geros muzikos, pasišokti.

Parengimo Komisija

sivaldyk. Jei jau geri, tai neperdėk. Užtat niekad neapleisk vitaminų, viso ko reguliuotojų ir papildytojų.
J. J. Kaškiaučius, M.D.

Nesijuokit

„Dieviškoji karalystė nuostabiai apsireiškia visuotina tvarka ir yra ne kas kita, kaip pasaulio valdžia“, rašo T. Modestas, OFM, Tėviškės Žiburiuose.

Aš nematau jokios pasaulinės valdžios ir tvarkos. Dievės netvarkos pasaulyje, kokia dabar yra, negali būti.

Darbininkas editoriale sako, kad gimimų kontrolė yra ne žmogaus, o dievo teisė.

Kokią gi dievas turi teisę į gimdymo kontrolę, jeigu jis neužsiima gimdymu? O ypatingai, kai jis nesirūpina, kaip išmaitinti dideles šeimas.

Tą patį galima pasakyti ir apie vyskupus, kurie draudžia žmonėms kontroliuoti gimdymus.

Kunigas J. Prunskis parašė knygą, kuriai davė sekančią vardą: „Meilė ir Laimė“.

Reikia pasakyti, kad knyga išėjo labai laiku. Perskaitę tą knygą mūsų kunigėliai gal parodys daugiau meilės žmonijai ir sustos troškę atominio karo.

Dr. Šaipokas

Jungtinių Valstijų militarinis istorikas S. E. Morison sako, kad užpuolimas ant Dieppo praėjusio karo metu buvo visai beprasmiškas kanadiečių žudymas.

Išeina, kad 907 kanadiečiai buvo užmušti bereikalniai. Kiti 2,460 kanadiečių buvo sužeisti. Taigi, viso nukentėjo 3,367 kanadiečiai.

SKOLINA JAR DĖL UŽTVANKOS STATYMO

MASKVA. — Tarybų Sąjunga sutiko paskolinti Jungtinei Arabų Respublikai \$100,000,000 dėl Swan užtvankos statybos.

Ši suma padengs išlaidas pristatant mašinerijos, įrankių ir medžiagų iš Tarybų Sąjungos.

Britai ir amerikiečiai buvo sutikę paskolinti \$400,000,000, bet 1956 metais atšaukė, o paskui dar suorganizavo invaziją.

BATISTA "UŽTIKRINA" LAISVUS BALSAVIMUS

HAVANA. — Diktatoriaus Batistos policija daro ablavas ir areštuoja žmones, norėdamas užtikrinti, kad rinkimai lapkričio 3 dieną nebūtų sutrukdyti.

Jis aiškina, kad Castros sukilėliai ruošiasi sutrukdyti balsavimus.

Suimtųjų tarpe yra Eladio Carranza, telefonistų unijos lyderis. Taipgi eilė kitų darbininkų veikėjų. Tas esą daroma tikslu pastoti kelių visuotinam streikui.

NIGERIJA BUS NEPRIKLAUSOMA

LONDON. — Britanija pradžioje savo kolonijai Afrikoje, Nigerijai, nepriklausomybę 1960 metų rudenį.

Nigerijoje gyvena 35,000,000 gyventojų, kuriuos sudaro 250 skirtingų genčių. Tai didžiausia britų kolonija šiuo momentu.

BELGRADAS. — Pasitarime tarp Tarybų Sąjungos ir Jugoslavijos atstovų, susitarta, kad TSRS paruos Jugoslavijai 200,000 tonų kviečių.

Nuo lapkričio 1 d. iki gruodžio 31 d. vedamas

Liaudies Balso Vajus

Gavimui Bent 125 Naujų Skaitytojų

Aanaujinimui Visų Esamų Prenumeratų

Sukėlimi \$4,500 Aukų Savaitraščio Paramai

Vajui uždaviniai dideli. Juos nusako dabartinė Liaudies Balso padėtis ir jų išpildymas yra būtinas reikalas dėl savaitraščio išlaikymo.

Kad vajas eity planingiau, tai K.L.L.D. Rajonams siūlomos kvotos:

Pirmam rajonui, su Montrealu priešakyje, gauti 30 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$900 aukų.

Antram rajonui, su Torontu priešakyje, gauti 50 naujų, už atnaujintą 2 punktai ir už kiekvieną dolerį surinktų aukų po 1 punktą.

Jų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$2,000 aukų.

Trečiam rajonui, su Winnipegu priešakyje, gauti 15 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$500 aukų.

Ketvirtam rajonui, su Vancouveriu priešakyje, gauti 10 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$350 aukų.

Likusią dalį užsimotos bendros kvotos, dedame viltis, kad padės išpildyti nuoširdieji Liaudies Balso draugai ir draugės gyvenantieji Jungtinėse Valstijose, Skotijoje, Anglijoje, Brazilijoje ir kitur.

Pavyzdgingiausiai išpildžiusio savo kvotą rajono vardas bus atžymėtas ant Istorinės Liaudies Balso Trofėjos, kuri nuo praeito vėjus randasi pavyzdgingiausiai pasirodžiusio vajuje trečio rajono globoje.

Vajininkų ar jų grupių lenktynės bus rekorduojamos punktais, sekančiai: už naują metinę prenumeratą 4 punk-

Pirmiesiems penkiems vajininkams ar jų grupėms skiriama dovanos: pirma — \$25; antra — \$20; trečia — \$15; ketvirta — \$10; penkta — \$5.

Gautus vėjus darbo rezultatus prašome tuojau prisiųsti. Ir spalio mėnesį gauti vėjus veiklos rezultatai bus kredituojami vėjus sąskaiton, o vajininkams už tą bus skiriami punktai.

Primename, kad kaip naujos taip ir atnaujintos prenumeratos kaina Kanadoje, Skotijoje ir Anglijoje po \$4.00 metams; Jungtinėse Amerikos Valstijose, Tarybų Lietuvoje ir visur kitur po \$4.50 metams. Pusmetinė prenumerata — pusė metinės kainos.

Visus Liaudies Balso vajininkus, rėmėjus, pažangias organizacijas ir visus skaitytojus labai prašome kuo ryžtingiau pasidaruoti ir kiek galint gausiau paremti savaitraštį.

Liaudies Balso Administracija
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Ont., Canada

Mirė Hamiltonietis Juozas Kaneva

HAMILTON. — Spalio 22 dieną nuo širdies smūgio mirė senas hamiltonietis Juozas Kaneva, sulaukęs 79 metų amžiaus.

Kanadoje daugiausia laiko pragyveno Hamiltone.

Velionis buvo taikaus būdo žmogus. Su visais gražiai sugyveno, už tai ir susilaukė daugybės gėlių, kurių tarpe buvo gražus vainikas nuo Sūnų ir Dukterų Draugijos

2-ros kuopos, kuriai jis priklausė beveik pusę savo amžiaus.

Nuliūdime paliko žmoną, du sūnus, dvi dukteris ir pulkėlį anūkių.

Laidotuvės atsibuvo spalio 25 dieną. Nors oras buvo blogas, lijo, bet į kapus palaidėjome virš 40 automobilių.

Lai būna jam lengva šios šalies žemelė. V...

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Žmonos ir draugų iniciatyva buvo suruošta staigmena R. Karalevičiui ryšium su jo gimtadieniu. Vaisės atsisbuvo ant jų farmos.

J. J. Bernotai (Klimavičiūtė) ir B. M. Shea (Ben-džaitytė) susilaukė sūnelių. Motinos ir sūneliai O.K.

J. Mikalausko brolio duk-tė Genovaitė lankėsi iš Ham-iltono pas savo dėdę Mont-realė.

Torontietė slaugė E. Sas-nauskaitė lankėsi Montreale pas drauges ir pažįstamas.

Lauzone, Que., 2,000 laivų statymo darbininkų dalinai laimėjo savo streiką. Išsiko-vojo 24 centus į valandą ir kitų pagerinimų.

Kvebeko provincijoje atida-rytos naujos asbesto kasyk-los, kurios duos 7 pro-centus pasaulinės asbesto gamybos.

Kvebeko provincijos lab-daringos organizacijos praė-jusiais metais sušėpė 18,670 motinų su mažais vaikais, sumoje \$14,611,968, ir 22,029 invalidų karių, sumoje \$12,152,095.

Federalė valdžia davė pu-šę sumos.

Montrealo metropolio ri-bose 8,000 šeimynų ima van-denį iš šulinių. Išgręžimas šulinių kainuoja \$1.00 už co-ll.

Geram vandeniui pasiekti reikia gręžti nuo 700 iki 1,

000 pėdų. Tokio šulinio pil-nai užtenka vienam namui ir galima neimti vandens iš miesto. Per kelis metus pas-idengia visos šulinio išlai-dos.

Montreale 20,000 šeimynų gyvena be jokio vedybio kontrakto. Daugiausia išsi-skyrusių porų mišinys.

Mat Kvebeko provincijoje katalikui divorsas neįmano-ga gauti. Už tai tokių paįru-sių šeimų skaičius Montrea-le užima pirmą vietą pasaulyje.

Spalio 18 dieną, kardinolui Leger pageidaujant, bu-vo uždaryti visi klubai, ka-baretai ir kitos pasilinksminimo vietos, o bažnyčiose bu-vo maldos už popiežiaus dū-šią.

Matyti velionis popiežius buvo didelis nusidėjėlis, kad tiek maldų reikėjo išgelbėji-mui nuo prapulties. Atsimin-kit, kad taip buvo beveik vi-same pasaulyje.

Dorval miestelis turi 15,-233 gyventojus, kurių 72 procentai kalba angliškai.

Norintieji mokintis virti ir kepti, kreipkitės informacijų telefonu: REgent 7-6551.

General Steel Ware darbi-ninkai, CLC vadovybė, iš-sikovojo 13 centų į valandą ir kitų pagerinimų.

Montrealo dienraščio La Presse darbininkai savo streiką laimėjo.

Sudburio mainieriai pikie-

tavo Montreale, kuomet kro-vė į laivus nikelį išvežimui į Europą.

Paper Box Industry kom-panijos 1,500 darbininkų gauna nuo 5 iki 9 centų į valandą. Deryboms vadova-vo Paper Box Workers uni-dos.

Montrealo Labor Taryba pasiuntė reikalavimą MTS, kad nupigintų fėrą darbinin-kams važiuojant į darbą ir iš darbo.

Montrealo Smulkių Biz-nerių Asociacija pasiuntė delegaciją pas komisijone-rių su reikalavimu gelbėti mažus biznierių, nes juos baigias smaugti stambus ka-pitalas.

Montrealo ligininės suda-rė specialų komitetą, kuris savo raporte ragina miesto valdybą nelaukiant duoti pa-galbą ligininėm.

Praėjusiais metais 8 ligo-ninės turėjo 735,806 ligo-nius, kurių 38 procentai ne-sumokėjo už gydymą. Jos turėjusios \$900,000 deficito.

Miesto valdyba nusiskun-dė, kad jai reikalinga \$600,-000,000.

Ligininių skundą žadėjo pasiųsti provincialei valdžiai.

McGill universiteto inži-nierijos fakultete šiemet bus mažiau studentų. Vasaros laike daug studentų negavo darbo, o tuo tarpu pakeltas mokestis už mokslą. Ir tai numatoma \$500,000 deficito.

Sherbrooke universitetas nori gauti aukomis \$4,000,-000, kad suvedus galą su ga-lu.

Kvebeko vyriausybė aki-ria labdaringom draugijom \$66,600,000, o Ontarijos \$36,000,000.

Buvęs Montrealo majoras Drapeau sako, kad tas paro-do, jog turtinga Kvebeko provincija turi daugiau ne-turtingų žmonių, kuriuos reikia šelpti. Sveikatos at-žvilgiu irgi atsilikusi.

Ar Yra Tarptautinės Jūrų Teisės?

Spaudoje dažnai matome, kad tarp valstybių yra ne-sutikimų dėl teritorinių jūrų plotų. Tuo reikalu beveik bu-vo "karas" kilęs tarp Ang-lijos ir Islandijos.

Islandija yra Atlanto van-denyne sala, kurios trys ket-virtadaliai padengti ledynų. Ten gyvena tik apie 165,000 žmonių. Vyriausias jų mais-tas — žuvis.

Salis maža, bet ji turi apie 700 laivelių žuvims gaudyti. Virš 6,000 jūrininkų nuola-tos žvejoja, o pakraštyje de-sėtkai tūkstančių žmonių dirba prie žuvų konservavi-mo. Islandijos išvežimą (eksportą) užsienin sudaro 97 procentus žuvis. Ji turi parduoti žuvų, kad nusipirk-ti kitų reikmenų. Per metus laiko Islandija į užsienį išve-ža virš 32,000 tonų žuvis.

Jau ir taip sunku valsty-bėlei verstis, nes užsienyje rinkos sumažėjo. Islandai nudžiugo, kada Tarybų Są-junga sutiko per metus lai-ko pirkti 25,000 tonų žuvis. Bet štai Anglija, Islandi-jos "prietelka", NATO na-rys, prisiunčia savo žvejus, kurie turi didesnius laivus, geriau pasirengę, negu islan-diečiai.

Islandija paskelbė, kad iki 12-kos mylių jūros nuo kranto yra jos teritoriniai

Dr. L. Pauling, amerikie-tis Nobelio dovanos laimėto-jas, kalbėdamas Montreale pareiškė, kad žmonijai kyla pavojus ir iš nenormalių vai-kių.

Jo manymu, turėtų būti į-vestas patikrinimas sveika-tos tėvų, norinčių turėti vai-kus.

Jis taipgi sakė, kad kiek-vienos didelės nuklinės bom-bos išsprogdinimas duos at-ėityje po 15,000 nenormalių vaikų. Taipgi daugelis su-sirgs kaulų vėžiu.

Šurinko Montrealietis

vandenys, kad ten nevalia kitų šalių žvejams gaudyti žuvis. Anglija prisiuntė ka-rinius laivus, kurių apsaugo-je anglai žvejai Islandijos pakraščiuose žvejoja. Įvyko tarptautinis skandalas. Tik Jungtinės Valstijoms "pa-raginus", anglai pasitraukė, nes Islandija grūmojo išsto-ti iš NATO.

Ar yra tarptautinės jūrų teisės?

Amerikoj komercinė spau-da daug rašo apie "jūrinės tradicijas" ir "trijų mylių teritorinius vandenys". Ar yra toks tarptautinis susita-rimas?

Ne, tokio susitarimo nėra. Tai sena "tradicija", kuri ne-turi tvirto pamato. Dar prieš šimtus metų jau buvo nesu-tikimų jūrų pakraščių reika-lais. Tais laikais daugiausia nesutikimų turėjo Anglija, Francūzija, Ispanija, Portu-galija, Švedija ir Norvegija.

1625 metais danas teisėjas Hugo Grotius pasiūlė, kad jūros iki 3-jų mylių nuo sau-sumos turi būti skaitomos teritoriniais vandenimis tos šalies, kurios yra sausuma. Jis savo pasiūlymą rėmė ka-nuolės sviedinio atsta, nes tų laikų kanuolės negalėjo pasiekti toliau kaip per 3 mylias.

Taip atsirado "tradicija"

Taip atsirado "tradicija", kad jūros per tris mylias nuo sausumos yra teritori-nės. Suprantama, užlajos, į-lankos buvo ir yra skaito-mos vandenimis tos šalies, kurios teritorijoj randasi.

Hugo Grotius'o mieravi-mas kanuolių pasiekimu jau seniai atgyveno. Dabar ka-nuolės nušauna virš 30 my-lių atstos. Gi raketos nuo laivų, arba sausyno linkul laivų siekia šimtus mylių.

1930 metais Hagoje, Hol-landijoje, įvyko tarptautinė konferencija jūrų teisių rei-ka-lais. Joje nebuvo prieita prie susitarimų.

Šiemet Genevoje vėl įvy-ko Jūrų Teisių Reikalais konferencija, kurioje dalyva-vo 86 šalių atstovai. Konfe-rencija tęsėsi kelias savai-tes, bet susitarimo nepada-rė.

Koki yra skirtumai?

Tarybų Sąjunga 1930 me-tais paskelbė, kad per 12-ką mylių nuo jos krantų yra jos teritoriniai jūrų vandenys. Ji stojo už 12-kos mylių tei-sės. Ją rėmė Meksika, Islan-dija, Kanada ir visa eilė Azi-jos ir Afrikos šalių.

Anglija ir Jungtinės Vals-tijos laikėsi "tradicijos" už 3-jų mylių teritorinius van-

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lo-vų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įren-gtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavi-mas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3587 PARK AVE. - MONTREAL - Tel. VI. 5-7623
Valandos: Nuo 3 iki 8 val. vakaro

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

denis. Bet vėliau Jungtinės Valstijos sutiko, kad jau šešių mylių atstata nuo kranto būtų teritoriniai vandenys. Kanada pasiūlė, kad prie tų šešių mylių dar pridėti šešias, kuriose neleistinas kitų šalių žvejojimas. Pasiūlymas gavo 48 balsus, prieš balsavo 33. Kadangi nutarimui reikia dviejų trečdalių dalyvių balsų, tai ir jis nupuolė. Taip ir pasiliko klausimas neišspręstas. Dabar jis pateiktas Jungtinių Tautų Asemblėjos Tryliktajai sesijai.

Minčių pasidalinimas yra didelis.

Švedija ir Japonija prieštaravo tam TSRS nusistatymui, tai jų laivai buvo sumamami ir baudžiami.

1930 metais TSRS paskelbė, kad visas Lediniuotojo vandenyno plotas nuo Norvegijos sienos ir Beringo sąsiaurio iki pat Šiaurinio poliaus yra tarybiniai jūrų plotai. Kadangi tame plote tik TSRS turi šalių, nėra kitų valstybių, tai šiam jos pa-

skelbimui niekas neprieštaravo.

Neseniai Kinijos Liaudies Respublika, kurios jūriniai pakraščiai turi tūkstančius mylių, taipgi paskelbė 12-os mylių principą. Jos paskelbimą jau užgyrė Tarybų Sąjunga, Indonezija ir visa eilė kitų valstybių.

Meksika jau seniai laikosi 12-kos mylių teisių ir Meksikos užlajoje gauda Jungtinių Valstijų žvejus, kurie laužo jos nusistatymą.

Argentina, Čilė ir Peru, Pietų Amerikos respublikos, stoja už 20 mylių teritorinius vandenys. Arabų šalys laikosi už 12-kos mylių atstatą. Taigi, kaip matome, yra daug skirtingų pažiūrų.

JAV ir 3-jų mylių jūrų "tradicijos"

Ar visada Jungtinės Valstijos laikėsi 3-jų mylių atstos tradicijų? Ne, ne visada. 1799 metais Kongresas nutarė, kad kitų šalių laivai, plaukiant į Jungtines Valstijas, gali būti sulaikyti 12-os

mylių atstoje nuo sausumos ir daromos kratos.

1848 metais Jungtinės Valstijos, darydamos taikos sutartį su Meksika, kurią jos tada nugalėjo, nustatė, kad Meksikos užlajoje per 9 mylias nuo valstybės sienos (Rio Grande) yra abiejų šalių teritoriniai vandenys.

1922 metais, kada Jungtinių Valstijų agentai gaudė degtinės įgabentojus, nutarė už 62-jų mylių nuo sausumos sulaikyti kitų šalių laivus ir ant jų daryti kratas. Paprastai, tokioje atstoje jūros yra "atviros" (high seas) ir neleistina svetimos valstybės laivuose daryti kratas.

Laike Antrojo pasaulinio karo (1939-1945) Rooseveltas, dar pirm JAV įstojimo į karą, kad pagelbėti antihiterininkams, paskelbė aplink

Šiaurinę ir Pietinę Ameriką 500 mylių "saugos vandenimis".

1945 metais prezidentas Trumanas padarė du patvarkymus jūrų reikalais. Viename skelbė, kad Jungtinės

Valstijos nustato jūrų ribas, iki kurių kitų šalių žvejai gali plaukioti. Kitame paskelbė, kad per 120 mylių nuo Jungtinių Valstijų krantų jūrų dugnas su esamais (Pabaiga ant 12 pusl.)

DOMĖS!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykite, telefonuokit ar užėikit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit. Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio čiėpų (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington

Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Siuntiniai! iš Hamiltono

Į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

**HAMILTON OVERSEAS
PARCEL SERVICE**

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI-51724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak., išskiriant pirmadienius.

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro išskyrus pirmadienius.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 887 Main St.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIOJ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime muito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiųsime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau. **LABAI SVARBU** nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi sverti ne daugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKĖS GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronte sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W. — LE. 4-7551

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

962 Bloor St. W. Toronto 4, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551

G. MARTYNOVAS

Kelionė į Marsą

220 DIENŲ TARPŽVAIGZDINIŲ LAIVU

(Tąsa)

Aš šokau prie kino aparato, įtaisyto kairėje laivo sienelėje, ir, dar nieko nematydamas, žaibiškai atidariau objektyvą ir įjungiau juostą. Paskui karščiudamasis pagriebiau kilnojama kamara ir atidariau "savo" langą.

Iš karto aš nieko nepastebėjau. Kaip visuomet, tamsi būgnė buvo nusėta daugybės nemirgančių žvaigždžių taškų. Viskas buvo kaip visados.

Bet štai, prieš mus, pro laivo bortą pasirodė kažkio milžiniško daikto ryškiai apšviesta vingiuota krašto linija. Jis greitai didėjo, augdamas prieš mūsų akis ir, atrodė, kad nepaprastu greičiu lekia tiesiog ant laivo.

Aš mačiau keistus uolų kalnus, aštirus iškyšulius, juodus gilius plyšius — saulės spinduliuose žerintį milžinišką kalną, pasiruosusį autraiškyti mažą tarpžvaigzdinį laivą, kuris narsiai skrido priešais jį.

Viena akimirka — ir beformis milžiniškas luitas su aigretino su laivo langais, uždengdamas visą matomą erdvę. Iki jo buvo taip arti, kad, atrodė, pakaktų ištiesinti ranką, kad paliestum šviešiai pilką paviršių, kuriame, šokinėdamas išsikisusiomis uolomis ir slėpdamasis tarppekliuose, žaibo greičiu pralėkė mūsų laivo šešėlis.

Pasirodė neįvykus, lyg apulūžęs pakraštys, ir visa masė lyg ištirpo už mūsų erdvėje. Reginys dingo nepaprastai greitai. Vėl ramiai žėrėjo pasaulio žvaigždžių giluma. Neaprepiama tuštuma iš naujo atsivėrė aplink laivą, ir atrodė, kad nė nebuvo biaueraus milžiniško luito, pralėkusio pro šalį ir vos nenutraukusio mūsų kosminės kelionės.

Visa tai užtruko ne daugiau kaip dvidešimt sekundžių.

Nustebintas ir net, gal būt, truputį išgąsdintas, aš nejuociam nustoju sukti rankenėlę ir sustabdžiau automata. Fotografuoti daugiau nebuvo ką.

— Aš vis galvoju apie Konstantino Jevgenjevičiaus žodžius, — tariau aš. — Prisimenate, jis sakė, kad šiuolaikinė technika negali iš anksto išpėti apie panašų susidūrimą. Bet nejaugi negalima radioprojektorių sujungti su koku nors automatu, kuris keistų laivo kryptį, pasirodžius klūčiai, įtaisyti laive ką nors panašaus į autopilotą?

— Tokio prietaiso nėra, — atsakė Pačadžė. — Kas gali būti lėktuve, negali būti kosminiam laive. Nepamirškite, — mes skrendame iš inertijos. Varikliai neveikia. Norint pakeisti skridimo kryptį, reikia juos įjungti. Iš anksto apskaičiuoti, — ar susidurs pasirodęs kūnas su laivu ar ne, į kurią pusę reikia nukreipti laivą, — joks automat negali. Kol kas negali, — pridūrė jis. — Atėityje toks aparatas bus.

— Apie tai aš nepagalvoju. Belieka džiaugtis, kad šios dienos atsitikimas laimingai pasibaigė.

— "Atsitikimas"! — pakartojo Pačadžė. — Mūsų vado patikima akis, tvirta ranka. Susitikimo momentu aš stebėjau vieną objektą tiesiog priešais ir, kai pasirodė ši maža planetėlė, ją iš karto pastebėjau po pavojaus signalo. Ji buvo dešiniame ir aukščiau mūsų skridimo linijos. Susidūrimas buvo neišvengiamas. Jos trajektorija kirto laivo kelią. Bet kuris Kamovo vietoje būtų pasukęs į šoną, bet Sergejus tik sustabdė laivą tiek, kad praleistų planetą pro tarpžvaigzdinio laivo nosį. Pasiryžti tokiam manevrui reikia mokėti tiksliai nustatyti iš akies ir būti labai šaltakraujiskam. Žinokite, — svarstyti jis neturėjo nė vienos sekundės.

Arsenas Georgijevičius, atrodė, kalbėjo ramiai, tačiau aš atkreipiau dėmesį į tai, kad jis Kamovą pavadino vardu; tai atsitikdavo tikrai tuomet, kai Pačadžė būdavo smarkiai susijaudinęs.

— Ar toli nuo planetos mes praskridome?

— Tarp laivo ir planetos buvo ne daugiau kaip šeši šimtai metrų.

Tik dabar aš supratau, kokio didelio pavojaus mūsų laivas išvengė.

— Esant tokiam mažam atstumui, planeta galėjo mus pritraukti, — tariau aš. — Laivui skrendant šiuo greičiu, — atsakė Pačadžė, — šis smulkutėlis Saulės sistemos narys negalėjo turėti jokios įtakos. Laivas nuo savo kelio nenukrypo nė viena milimetru. Net kūnas tokio dydžio kaip Mėnulis nepaveiktų tarpžvaigzdinio laivo, kuris skrenda dvidešimt aštuonių kilometrų per sekundę greičiu. O toks trupinėlis — juo labiau.

— Geras trupinėlis! — prisiminęs milžinišką luitą, tariau aš.

Pačadžė nusikvatojo.

— Astronomijoje, — tarė

jis, — Žemė laikoma maža planeta. Asteroidas, kurio skersmuo yra ne didesnis kaip trisdešimt kilometrų, tik dulkelė. Tačiau kad ir kaip maža ši planetėlė, mane stebina, kad ji dar neatras-ta. Jos orbita arti Žemės orbitos.

— Ant jos vardas neparašytas, — tariau aš. — Gal būt, tai viena iš tų, kurios Žemėje žinomos.

Aš susigriebiau, pamatęs, kaip susiraukė Pačadžės antakiai, bet buvo vėlu. Sakinys jau pasakytas.

— Atleiskite, Arsenai Georgijevičiau! — paskubėjau pasitaisyti. — Aš pajuokavau. Prisipažįstu, kad juokas nevykęs.

— Asteroidų zona, — tarė jis, tarytum neišgirdęs mano žodžių, — yra tarp Marso ir Jupiterio orbitų. Spėjama, kad ten kažkada buvo didelė planeta, bet dėl neiškių priežasčių subyrėjo į dalis. Mažos planetos yra vienos didelės planetos nuolaužos.

Šiandien tokią planetą mes matėme iš arti ir galėjome įsitikinti, kad tai nuolauža, o ne savarankiškai susidaręs kūnas. Tuo atveju jis būtų rutulio formos. Teorija, kad asteroidai susidarę kaip didelės planetos nuolaužos, pasitvirtina. Tai labai svarbi šiandieninio susitikimo išdava. Kaip aš sakiau, — asteroidų zona yra tarp Marso ir Jupiterio orbitų, tačiau yra asteroidų, kurie išeina už šių ribų. Dabartiniu metu žinomos trijų tūkstančių penkių šimtų dvidešimties mažų planetų orbitos. Ruošiantis ekspedicijai, buvo atsižvelgta, kad galima susidurti su tokiu asteroidu. Buvo apskaičiuota kiekvieno mum žinomo (jis šį žodį pabrėžė) asteroido vieta, kurio orbita galėjo perkirsti laivas. Nė su vienu mes negalime susitikti. Vadinasi, matytoji nuolauža — maža planeta, Žemėje nežinoma.

Jis šnairomis pasižiūrėjo į mane ir nusišypsojo įprasta švelnia šypsena.

— Astronomija — tikslus mokslas, — tarė jis. — Labanakt, Borisai Nikolajevičiau!

MARSE

19... m. gruodžio mėn. 27

d. Marsas!..

Koks tolimas ir nepasiekiamas jis atrodė ten, Žemėje!

Ir štai mes Marse!

Marsas!..

Norėtum be galo kartoti šį žodį!

Už laivo langų buvo naktis. Pirmoji mūsų naktis per šešis mėnesius!

Saulės nematyti. Ji pasislėpė už horizonto lygiai taip pat, kaip Žemėje.

Saulė nusileido!..

Toks paprastas, toks pa-

žįstamas reiškinyms atrodė nuostabus ir labai paslaptingas. Maža ir šalta, lyginant su mūsų, "Žemės" Saule, ji metė paskutinius spindulius ant nejudančio tarpžvaigzdinio laivo ir pasislėpė... Deimantinis žvaigždžių išsidėstymas įprastuose, pažįstamuose iš vaikystės žvaigždžių deriniuose uždengė nežemiškai tamsų dangų. Smėlio dykuma, melsvai pilkų augalų brūzgynai ir nejudą ežero, kurio pakrantėje nusileido laivas, vandenys paskendo tamsoje.

Rytoj, tekant saulei, mes išeisime iš tarpžvaigzdinio laivo... Rytoj!..

Kamovas įsakė mums išlėtis. Arsenas Georgijevičius miega pakabintame tarp langų ir durų hamake. Aš sėdžiu savo guolyje. Negaliu miegoti! Sujaudintus nervus reikia ku'o nors nuraminti.

Dienoraštis — sena, išbandyta priemonė.

Aprašysiu, kaip mes atvykome į Marsą...

Mūsų puikus tarpžvaigzdinis laivas atvyko į tą erdvės tašką, kur tiksliai apskaičiuotu laiku buvo numatyta susitikti su Marsu.

Artėdami mes matėme Marsą beveik tiesiog prieš save, aiškiai saulės apšvieta, ir kiekvieną dieną galėjome stebėti, kaip jis laipsniškai didėja. Planeta nebuvo oranžiniai raudonos spalvos, kokią aš buvau pripratęs matyti ją iš Žemės. Pro laivo langus ji atrodė oranžiniai geltona.

Iš pradžių aš galvoju, kad to priežastis yra mūsų laivo greitis, bet Pačadžė man paaiškino, kad šis greitis nepakankamas pastebimai sutrumpinti šviesos bangoms, net sklindančiom priešais mus.

— Kad raudona spalva galėtų atrodyti geltona, — tarė jis, — laivo greitis turi būti penkis šimtus kartų didesnis. Tuomet raudonos spalvos bangos ilgis sutrumpės ir taps geltonos bangos ilgiu; išsaus akyje atitinkamą suvokimą. Tai gali atsitikti su viena spektrine linija, o Marsas duoda ištisinį spektrą.

— Bet kodėl gi taip pasikeitė jo spalva? — paklausiau aš.

— Šis klausimas iškilo ir man, — atsakė jis. — Tur būt, todėl, kad už laivo langų nėra atmosferos. Kai aš šį dalyką išsiaiškinsiu, — pranešiu jums.

Mes buvome observatorijoje dviese. Kamovas ir Belopolskis išsėjosi.

Aš atidžiai išsižiūrėjau į maža, tačiau jau aiškiai apibrėžtą planetos diską.

Mažutėlis rutuliukas, man atrodė, pastebimai artinosi. Kas mūsų laukia ten, pasiekus galutinį mūsų ilgos kelionės tikslą?..

— Kaip jūs galvojate, — paklausiau aš, — ar yra Marse protingų būtybių?

— Į tokį klausimą galima atsakyti tik viena: mokslas nespėlioja. Jokių protingų būtybių požymių nepastebėta.

— O kaipgi kanalai?

Jis truktelėjo pečiais.

— Skiaparelis, atradęs Marse plonas tiesias linijas, pavadino jas "kanal". Itališkai tai reiškia: "sasiauris", nebūtinai dirbtinės kilmės. Iš čia prasidėjo tas nesusipratimas. Plonos tiesios linijos matomos iš Žemės. Mes jas fotografuojame. Nėra pagrindo laikyti, kad tai rezultatas sąmoningos veiklos. Dabar, arti Marso, aš tų kanalų visiškai nematau.

— Kaipgi taip?

— Labai paprastai. Iš pradžių jos, žiūrint pro laivo teleskopą, vis aiškėjo ir ryškėjo. O kada mes priartėjome, plonos linijos pradėjo nykti, blankti. Paskui jos visiškai išnyko.

— Vadinasi, jos tik regėjimo apgaulė?

— Greičiau nei regėjimo, o atstumo. Tačiau turi būti tokios iliuzijos priežastis. Skiaparelio ir Louelio priešininkai galvojo, kad kanalai — regėjimo apgaulė, kurią sukelia atstumas. Gal būt, jie buvo teisūs.

Man pasirodė, kad Arsenui Georgijevičiui ši tema nemaloni, ir aš pakeičiau pokalbio temą. Gal būt, šią mįslę pavyks išspręsti Marse.

Leidimasis niekuo nesisėkė nuo leidimosi į Venetą. Tik nebuvo debėsu, kurie tuomet dengė nuo mūsų planetos paviršių. Marso atmosfera buvo tyra ir permatoma.

Taip pat, kaip ir prieš šimtą keturias dienas stabdymui buvo įjungti varikliai. Įgula buvo savo vietose — Pačadžė ir Belopolskis prie prietaisų, aš prie savo langų, Kamovas prie pulto.

Marsas greitai didėjo, ir atrodė, kad jis smarkiai slenka laivo link. Planetos rutulinis paviršius pamažu nyko iš akių ir virto įgaubtu, kaip didžiulė taurė. Artinantis šios taurės kraštai leidosi, prasiskėsdami vis plačiau ir plačiau, ir, kai laivas buvo tūkstančio kilometrų aukštyje, pasislėpė už tolimo horizonto linijos.

Mes buvome virš begalinės lygumos. Niekur nesimantė jokių aukštumų. Lygus gelsvai rusvas paviršius su retomis tamsiomis dėmėmis.

— Dykuma! — tarė Kamovas.

Mane persmelkė nemalonus nusivylimas. Kodėl?.. Ko aš tikėjau-si?..

Šiuolaikinio mokslo išvados nepaliko vietos iliuzijoms. Aš tai žinojau... Ir

vis dėlto smarkiai nusiviliu.

Keista žmogaus prigimtis! Visuose visatos kampuose jis norėtų apgyvendinti protingas būtybes, panašias į save patį...

Nusivylęs Veneroje, aš tikėjau, kad mano viltys išsipildys Marse. Kad planeta yra gyvenama, man atrodė negalima net abejoti. Prisiminiau visas būtybes — nuo išsigimusių Uelso vorų iki labai išsivysčiusių Aleksėjaus Tolstojaus Marso gyventojų, — visus gyvius, kuriais apgyvendino šią paslaptingą "raudonąją planetą" daugelio fantastinių romanų autorių vaizduotė.

Ir štai, išskleidęs plačius sparnus, laivas skrenda virš negyvenamos liūdnos dykumos...

Koks kontrastas, palyginus su Venera!

Ten, "Zemės seseryje", šniokščia didžiulės vandenyno bangos. Iš audringų debesų didžiulėm srovėm pliaupia liūtys. Dangų raižo akinantieji žaibai. Neaprėpiami miškai, aukšti kalnai ir gyvybė... gyvybė... dar nesąmoninga, akla, bet su jaunatvės jėga skinanti sau kelį į ateitį. O čia?...

Laivas nusileido iki vieno kilometro aukščio ir pro binoklį gerai matyti visos smulkmenos. Smėlis... smėlis... ir kur-ne-kur kažkokių augalų mėlynai pilkos dėmės.

Mes skridome prieš planetos sukimosi kryptį, tai yra į vakarus, šešių šimtų kilometrų per valandą greičiu. Vietovė palaipsniui keitėsi. Vis dažniau buvo matyti didžiuliai augmenijos plotai. Dirvožemis pamažu žemėjo, ir greitai mes atsidadūrėme maždaug trijų kilometrų aukštyje.

Smėlio dykuma išnyko. Po mumis buvo ištisas nežinomos augmenijos kilimas. Nė

vieno medžio, nė vieno didesnio krūmo.

Netikėtai sužibo nedidelis ežeras. Vėliau jų pradėjo pasitaikyti vis dažniau. Nejaugi mes krendame jūros linkui?.. Bet ne! Po dviejų valandų vėl dirvožemis ėmė kilti, ir mes vėl pamatėme jau pažįstamą smėlio dykumą.

— Sergejau Aleksandrovičiau! — tarė Belopolskis. — Mano nuomone, reikia grįžti ir nusileisti kur nors ežerų rajone.

— Pažiūrėsim, kas bus toliau. Mes matėme tik mažą planetos dalį. Tokių dubumų turi dar pasitaikyti.

Mūsų kapitono žodžiai pasitvirtino tik po keturių valandų. Per visą tą laiką mes matėme vieną ir tą patį vaizdą — begalinę liūdną dykumą. Matyt, Marse visiškai nebuvo nei kalnų, dargi nei kalvų. Mūsų matyta dubuma buvo tokia negili, palyginus su daugiau kaip tūkstantčio kilometrų pločiu, jog niekaip negalėjo pakeisti išspūdžio, kad planetos paviršius lygus, kaip biliardo rutulys. Gal būt, kad neseniai praėjusiais laikais Marse buvo kalnų, tačiau nepalijaujami vėjai ir lietūs, kurie taip pat galėjo būti, kažkada sulygino juos taip, kad dabar nėra nė mažiausios žymės buvusių aukštumų.

Saulė pamažu artėjo prie horizonto. Greitai ateis naktis. Mums pirma naktis po šešių mėnesių. Naktis svetimoje planetoje...

Svetimoje?!.. Bet kam gi ji priklauso?..

Mes nematėme nė mažiausių gyvų būtybių požymių. Tačiau, gal būt, ten, kur žemai "žeme" driekiasi dar mums nežinoma augmenija, nuo mūsų akių slepiasi Marso gyventojai. Tai mes sužinosime, kai laivas nusileis.

— Mes turime nusileisti

iki sutems, — tarė Kamovas.

Septintą skridimo valandą pasirodė požymių, jog arti yra nauja dubuma. Geltonai rusvame dykumos fone matėme vis daugiau ir daugiau augmenijos oazių. Paskui vietovė pradėjo žemėti, pasirodė ežerų.

Saulė buvo jau visiškai žemai, kai Kamovas nusprendė leistis.

Laivo greitis ėmė mažėti. Laivas suko plačius ratus apie pasirinktą nusileisti vietą, pamažu leisdamasis vis žemyn. Variklių užsėsys vis silpnėjo. Staiga korpusas sudrebėjo.

Atėjo visų svarbiausias ir pavojingiausias skridimo momentas. Dešimtys tonų sverias tarpžvaigždinis laivas, negreitai skridamas, vos galėjo išsilaikyti retoje Marso atmosferoje. Kiekviena momentu jis galėjo nukristi ir sudužti. Kamovas neatitraukė akių nuo pėrikopo. Jo rankos tvirtai operavo pulto rankenėlėmis ir mygtukais.

Štai mes jau penkiasdešimt metrų nuo paviršiaus.

Staiga greitis padidėjo. Planetos traukos jėga pasidarė didesnė už skridimo inerciją. Sklandydamas laivas lengvai ėmė leistis žemyn. Varikliai nustojo veikti.

Pasigirdo girgždesys.

Už langų stiklų kamuoliais pakilo smėlio dulkių debesys, ir kosminis laivas, praskridęs daugiau kaip keturis šimtus keturiasdešimt milijonų kilometrų tarpplanetinės erdvės, sustojo.

Mes pasiekėme tikslą. Mes Marse!..

Mes visi kartu šokome vienas prie kito ir karštai apsikabinome.

— Sergejau Aleksandrovičiau! — paklausė Paicadžė.

— Kada jūs galvojate išlipiti iš tarpžvaigždinio laivo?

— Tikrai išaušus rytui, — atsakė Kamovas.

— Kokioje platumoje mes esame?

— Maždaug pusiaujuje.

Vadinasi, naktis truks lygiai dvylika valandų. (Marso para tik trisdešimt septyniom su puse minutės ilgesnė negu Žemėje.) Kad ir kaip buvo sunku taip ilgai laukti, tačiau niekam iš mūsų nekilo mintis ginčytis su savo vadu. Visi supratome, kad jis vadovaujasi atsakomybės už mus ir už visos ekspedicijos likimą jausmu. Kas žino, kas mūsų laukia už laivo sienų, svetimoje žemėje? Gal būt, po žemais augalais šliaužioja nežinomi žvėrys — driekiai arba kiti mūsų planetoje nematyti ropliai. Iš laivo išeiti tamsia, pavojus išpiančią naktį buvo neprotinga.

O ji jau atėjo. Greitai, kaip būna tropikuose, diena

pakeitė naktis.

— Įrodymas, kad mes iš tikrųjų esame netoli pusiaujo, — tarė Paicadžė.

— Geriausiai, — tarė Kamovas, — eiti kiekvienam į savo kajutę ir iki ryto pailsėti. Rytoj laukia nelengvas darbas. Tiesa, Marse svorio jėga mažesnė, kaip Žemėje, fizinis darbas bus lengvesnis, tačiau nuo jo mes visi jau spėjome atprasti.

Aš paskui Paicadžę nuėjau į savo kajutę. Judesiai buvo lengvi, ir visose kūno dalyse jautėme kažkokią nepaprastą jėgą. Tos iliuzijos priežastis buvo silpna Marso trauka. Laive vaikščioti buvo labai nepatogu. Jo praėjimai ir nedideli apskriti liukai — durys buvo nepritaikyti prie "sveriančių" sąlygų.

Kajutėje tik spinta stovėjo mūsų atžvilgiu natūralioje, kaip "Žemėje", padėtyje. Pažvelgus į stalą, pritvirtintą prie šoninės sienos kojomis, sunku buvo tikėti, kad visiškai neseniai aš su visais patogumais sėdėjau prie jo. Mūsų lovos — regztys, kuriuose taip gera ir minkšta buvo miegoti, kabojo lango kraštuose tokios sunkios, mums nepasiekiamos ir nereikalingos. Vietoj jų kajutėje kabojo du hamakai, kuriuos mes sulipome sunkiai, juokdamiesi vienas iš kito.

Arsenas Georgijevičius visiškai atsisakė kalbėti ir, patogiav atsigulęs, tuoj pat užmigo.

Dabar jis stipriai miega, o aš baigiu savo užrašus. Jie labai trumpi, bet visa, kas svarbiausia, — užrašyta.

Rytoj imsime darbu. Programa sudaryta dar Žemėje, ir ji yra trijų variantų, priklausomai nuo to, ką mes rasime šioje planetoje. Bijau, kad reikės sutrumpinti net paskutinį variantą, numatytą tuo atveju, jei Marsas pasirodys visiškai negyvenamas. Sprendžiant iš to, ką mes matėm pro laivo langus, planeta — ištisa dykuma. Surinkti augmenijos pavzdžius ilgai netruks. Rytojaus dieną ruošimės, o paskui nuo tarpžvaigždinio laivo stovėjimo vietos šimto kilometrų spinduliu vietovei iširti surengsime keturias ekskursijas. Pirmą atliks Kamovas ir Paicadžė, o sekančias — Belopolskis ir aš. Tokia tvarka buvo nustatyta todėl, kad laive visuomet turi pasilikti Kamovas arba Belopolskis, o taip pat kas nors iš mūsų astronomų, tam atvejui, jei ekskursijos dalyviai žus. Laivas hepalsant jokių aplinkybių turi grįžti į Žemę.

Tai mūsų pareiga mokslui!

Du trečdaliai mūsų kelionės praėjo laimingai. Tikėjimės, kad ir paskutinė, trečioji dalis praeis taip pat!

(Bus daugiau)

Paieškojimas

Aš Talandienė Stasė, d. Jono, paieškau brolio Dereškevičiaus Antano, s. Jono, gim. 1922 m., Karužų kaime, Lazdijų raj. Jis išvykęs 1945 metais. Prašau atsilipti ar žinančius jo antrąją pranešti:

Talandienė Stasė
Karužų k., Rudaminos pašt., Lazdijų r., Lithuania, USSR

DETROIT, MICH.
U. S. A.

Pamatykite filmus iš Tarybų Lietuvos
"Žydėk Jaunystė" ir Dekada Maskvoj

SEKMADIENĮ, LAPKRIČIO (NOV.) 2 D.
3-čią valandą po pietų
Buvusioj Lietuvių Svetainėj
25th St. ir Vernor Highway

Filmaj yra labai įdomūs. Pamatysit Lietuvos jaunimą su dainom, šokiais ir t. t.
Nepraleiskite progos pamatyti minėtų filmų
Įzanga tik 85¢
Kviečia Rengėjai

Lilia Flower Shop
630 QUEEN ST. W. TORONTO
Specializuojamės Prieingime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.
Telefonas EM. 6-4183

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas
Bates & Dodds
FUNERAL SERVICE LIMITED
A. E. RAPER, Managing Director
931 QUEEN ST. W. — Toronto — Empire 3-0681

Lietuviška Valgykla
UNION CAFE
387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Šviežias Maistas. Ceras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 46917

Pranešimai

Toronto, Ont.

Spalio Revoliucijos Paminėjimas Toronte

Lapkričio 6 dieną, 8.30 v. vakaro, 300 Bathurst St. salėj, įvyks koncertas ir mitingas paminėjimui Spalio Revoliucijos 41-mųjų sukaktuvių.

Programoj dalyvaus rusų, ukrainų, karpato rusų, slovakių ir kanadiečių šokikai ir dainininkai.

Sam Walsh, PDP Metro Tarybos pirmininkas, pasakys kalbą.

Laisva įžanga prie durų.
PDP Toronto Komit.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 2 dieną, 2 valandą po piet, savo salėj, 160 Claremont St.

Kviečiame skaitlingiausiai atsilankyti. Turime daug svarbių reikalų apkalbėti. Taipgi primenam reikalą apsimokėti už šiuos metus duokles, jeigu dar neužsimokėję. Būkite ant tiek geri ir paklauskite nors ant galo metų, kai aš prašau jus.

Petras Pajuodis
Kuopos Sekretorius

Torontiečių Kronika

Padidėjusi šeima

Jau pora mėnesių, kai Mr. & Mrs. G. Duncan (Elenora Svirplytė) susilaukė antros dukrelės. Dabar ji auga sveika ir graži.

Elenora yra draugų windseriečių Svirplių dukterė ir daug pasitarnavusi lietuviams meniniame veikime.
Rep.

Paaiškinkite Tuos Biznierių Kurie Skelbiasi LIAUDIES BALSE

Visokių Pienu Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Nėšaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 138
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirmoji Kuopa Ruošia

SALES

Metines Sukaktuves

Šeštadienį, Lapkričio 1 Dieną

Nuosavoj Salėj — 160 Claremont St.

Mūsų darbščiosios šeimninės patieks sulig lietuviško skonio paruoštų dešrų, rūgščių kopūstų. Taipgi bus ir prieskonių. Bus ir užsigėrimų.

Šokiams gros orkestras

Pasistenkite įsigyti tikietus iš anksto. Galima gauti pas salės dženitorių ir pas nekuriuos kuopos narius. Tikietas tik \$2.00.

Šilta vakarienė bus patiekta 7 valandą vakaro. Prašome nesivėluoti.

Komisija

Annis Stukas Tolimuos Rytuos

Torontietis F. Stukas aną dieną užėjo į Liaudies Balsu raštinę ir parodė keletą Vancouver Sun laikraščio numerių. Pasirodė, kad jo sūnus Annis Stukas, Vancouver Sun sporto redaktorius, šiuo tarpu randasi Tolimuosiuos Rytuos.

Laikraštis pasiuntė jį kaip reporterį jau kelios savaitės atgal. Jis buvo Hong Konge, ant Quemoy salos, kur stebėjo bombardavimus, o paskui persikėlė į Formosą, kur jis turėjo pasikalbėjimą su pačiu Čiang Kai-šeku.

Annis Stukas yra plačiai žinomas visoje Kanadoje. Nuo jaunų dienų jis aktyviai dalyvavo sporte kaip futbolininkas. Jis visuomet gerai atsižymėdavo. Vėliau jis pradėjo dalyvauti spaudoje kaip sporto reporteris. Paskui ėmėsi futbolininkų tyimų organizavimo ir lavinimo.

Anais metais Vancouveryje jis buvo atstatytas iš komandos vadovybės. Visuomenė protestavo prieš tai,

nes Stukas buvo labai atsidavęs sportininkas ir gabus savo srityje. Tuomi pasinaudojo Vancouver Sun ir paėmė jį už sporto reporterį su \$10,000 į metus algos, plus automobilių. Ir štai, šiuo tarpu Annis randasi Tolimuosiuos Rytuos kaip reporteris, iš kur jis praneša laikraščiui apie padėtį tenai.

Čiang Kai-šekas pasikalbėjime su Annis pareiškė jam, kad nacionalistai nepaleis Quemoy ir kitų pakraštinių salų. Girdi, kol nacionalistai turės tas salas, tol nebūsią pasaulinio karo.

Padėka už Dovanas

Visiems atsilankiusiems pas mus į namus š. m. spalio 11 dieną paminėjimui mūsų 25 metų vedybinio gyvenimo sukakties, už buketus gėlių ir vertingas dovanas, kurios bus priminimu mums ilgai, taipgi buvusiems ir nebuvusiems, bet prisidėjusiems prie dovanos, tariame daug kartų širdingą ačiū.

Joana ir Stasys Kuisiai
Toronto.

ROMA. — Italijos karinis lėktuvas susikūlė su angliu keleiviniu lėktuvu. Nelaimėje žuvo 31 žmogus.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pa-eina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akiniu.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Ar Yra Tarptautinės Jūrų Teisės?

(Atkeita nuo 9 pusl.)

turtas yra Jungtinių Valstijų kontrolėje.

Panašiai elgėsi Anglija, Francūzija ir kitos didelės valstybės su "jūrų tradicijomis", kada joms buvo naudinga.

Dar tenka priminti šios vasaros faktą. Virš 100 mylių atstoje nuo Newfoundlando salos, Kanados teritorijos, buvo atplaukę tarybiniai žvejai. Tada mūsų komercinė spauda kėlė didžiausią nerimą, o JAV lėktuvai nesiyaržydami skraidė virš TSRS laivų.

Todėl "jūrų tradicijos" yra suprantamos ir aiškinamos taip, kaip galingos valstybės mato sau naudingiau. Lauksime, gal Jungtinės Tautos nustatys visiems vienodas ribas.

V. Sūnus

Reikalinga Darbininkų

Uždarbis 40-80 centų į valandą, kaip mezgėjų mašinomis. Darbas garantuotas keturiems metams.

Jei linkę turėti savo namuose pelningą užsiėmimą ir galite investuoti mažą sumą, tai dėl platesnių informacijų prašome telefonuoti EM. 3-1421, Toronto.

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Lietuvių Apšildymo Firma

Rose Heating -- Tinsmith Co.

844 Broadview Ave. HO. 6-1623
Krautuvė: 723 Gerrard E.

Didelis pasirinkimas krosnių: gazo - alyvos - anglių - stokerių. Conversion burners.

Vandens tankai - gazo ir elektros. Namų Vėsintuvai Vartotų radiatorių, vonių ir šildytuvų, kurenamų gazais, alyva ar profan gazu, tinkamų dėl gyvenamų namų ar vasarnamių.

Savininkai ZALECKIAI

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto.

Automobilių Radiatorių Reikalais Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RD. - Toronto - RO. 6-1509

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

Savininkai A. A. Gužauskai